

Sanktionspåstande i våbensager

Revideret 1. juli 2016

1. Overblik og tjekliste

1.1. Oversigt over afgrænsningen mellem våbenlovens § 10, stk. 1 og straffelovens § 192 a

Våbenlovens § 10, stk. 1	Straffelovens § 192 a, stk. 1
Overtrædelse af våbenlovgivningen samt våbenbesiddelse under <u>skærpende omstændigheder</u>, jf. pkt. 4.1.1. Våbenlovens § 1, stk. 1 omfatter: Skydevåben samt genstande, der fremtræder som skydevåben (nr. 1) Våbendele (nr. 2) Ammunition (nr. 3) Håndgranater (nr. 4) Andre våben og eksplosivstoffer (nr. 5-10) <u>Følgende momenter taler for</u>, at der er tale om overtrædelse af våbenloven, jf. pkt. 4.1.5.: Besiddelse på bopæl/ikke offentligt tilgængeligt sted Type af skydevåben (f.eks. ulovlig besiddelse på bopælen af jagtvåben, salonrifler, samt gamle pistoler og revolvere) Antallet af skydevåben Ingen besiddelse af ammunition til skydevåbnet Opbevaringsmetoden (f. eks. på loft eller andre umiddelbart svært tilgængelige steder) Ej tidligere straffet Gode personlige forhold Tiltaltes formål med våbenbesiddelsen (f. eks. samler) Hvordan våbnet er anskaffet (f. eks. arv)	Overtrædelse af våbenlovgivningen under <u>særligt skærpende omstændigheder</u>, jf. pkt. 4.1.2. Straffelovens § 192 a, stk. 1 omfatter: Skydevåben (nr. 1) F.eks. pistoler, revolvere, geværer, jagtgeværer, maskinpistoler mv. Andre våben eller eksplosivstoffer der på grund af deres farlige karakter er egnet til at volde betydelig skade (nr. 2) F.eks. panserværnsraketter, morterer, håndgranater, bomber og miner Som <u>udgangspunkt</u> er overtrædelsen omfattet af § 192 a, hvis der er tale om særdeles farlige skydevåben jf. pkt. 4.1.4, eller andre særdeles farlige våben, jf. pkt. 4.1.6. besiddelsen sker på offentligt tilgængeligt sted <u>I øvrigt taler følgende momenter for</u> at der er tale om overtrædelse af straffelovens § 192 a, jf. pkt. 4.1.5.: Besiddelse på offentligt tilgængeligt sted Type af skydevåben (f. eks. pistoler, revolvere, og oversavede haglgeværer, maskinpistoler) – jf. pkt. 4.1.5. Antallet af skydevåben (f. eks. egentlige våbenlagre) Besiddelse af ammunition til skydevåbnet

	Opbevaringsmetoden (umiddelbart klar til brug) Tidligere straffet for besiddelse af skydevåben og/eller grov personfarlig kriminalitet under anvendelse af våben/atrapvåben Tiltaltes øvrige personlige forhold (f. eks. rocker- eller banderelateret, narkotikasælger, laver røverier eller anden alvorlig kriminalitet mv.) Tiltaltes formål med våbenbesiddelsen (f. eks. anskaffet med henblik på kriminalitet, til beskyttelse mod konkretiseret trussel, eller ingen forklaring herpå) Hvordan våbnet er anskaffet (f. eks. hvis våbnet er anskaffet på kriminel vis eller ej forklaring på anskaffelsen)
--	--

1.2. Overblik over afgrænsningen mellem knivlovens §§ 1 og 2

	Offentligt tilgængelige steder	Bopæl/andre steder
Knive og blankvåben (klinge på 12 cm og derunder)	Må bæres/besiddes på offentligt tilgængelige steder med anerkendelsesværdigt formål, jf. knivlovens § 1	Må bæres/besiddes på bopælen/andre steder
Knive og blankvåben mv. omfattet af knivlovens § 2, stk. 1, nr. 1-8	Må ikke bæres/besiddes på offentligt tilgængelige steder uden tilladelse fra politiet	Må ikke bæres/besiddes på bopælen/andre steder uden tilladelse fra politiet
Undtagelse: Dolke og knive (klinge over 12 cm) omfattet af knivlovens § 2, stk. 1, nr. 1	Må bæres/besiddes på offentligt tilgængelige steder med anerkendelsesværdigt formål, jf. knivlovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1, jf. § 1	Må bæres/besiddes på bopælen/andre steder med anerkendelsesværdigt formål jf. knivlovens § 2, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1

2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

2.1. Indhentelse af erklæringer

Er der grundlag for at antage, at sigtede har rocker- eller bandetilknytning, skal der indhentes dokumentation herfor. Oplysning om rocker- eller bandetilknytning er relevant både i forhold til, om våbenbesiddelsen skal henføres under straffelovens § 192 a og i forhold til strafudmålingen.

Der skal indhentes en kriminalteknisk erklæring, såfremt der er tale om et skydevåben.

2.2. Varetægtsfængsling i sager om overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1 og 2

Varetægtsfængsling i sager om overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1 kan, udover de tilfælde der er nævnt i retsplejelovens § 762, stk. 1, ske efter retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1, når

- der foreligger en særligt bestyrket mistanke, og
- hensynet til retshåndhævelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

Ved lov nr. 501 af 12. juni 2009 blev der indført en minimumsstraf på 1 års fængsel i straffelovens § 192 a, stk. 1. Højesteret har i U 2011.3380H udtalt, at en forventet straf på 1 års fængsel lige netop opfylder det krav, der som minimum må stilles til varigheden af den straf, der er en forudsætning for varetægtsfængsling efter retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 1.

I sager om overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 2, er der mulighed for varetægtsfængsling i medfør af retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2. Det er en betingelse for varetægtsfængsling efter denne bestemmelse, at der foreligger en særlig bestyrket mistanke om en overtrædelse af § 192 a, stk. 2,

- der efter oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage, og
- at hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

Varetægtsfængsling i sager om overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 2, vil kunne anvendes i tilfælde, hvor det ud fra de konkrete omstændigheder skønnes, at det med henblik på at fastholde en fornøden fasthed og konsekvens i retshåndhævelsen er påkrævet at fængsle den formodede gerningsmand, selv om der ikke foreligger endelig dom, jf. forarbejderne til § 762, stk. 2, i lov nr. 501 af 12. juni 2009 (L 211 af 29. april 2009, de almindelige bemærkninger, pkt. 6.1.1.2).

2.3. Varetægtsfængsling i sager om overtrædelse af knivlovens § 1

Der vil i visse sager om ulovlig besiddelse af kniv under skærpende omstændigheder og/eller i tredjegangstilfælde eller derover, jf. knivlovens § 7, stk. 2, jf. stk. 1, jf. § 1, være mulighed for at anvende varetægtsfængsling, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

3. Forberedelse

3.1. Tiltalerejsning

Før der rejses tiltale i en sag om skydevåben, skal det navnlig vurderes, hvorvidt forholdet er omfattet af våbenloven eller, om der skal rejses tiltale for overtrædelse af straffelovens 192 a. Afgørende herfor er, om overtrædelsen er sket under særligt skærpende omstændigheder.

Se nærmere herom under pkt. 4.1.

Før der rejses tiltale i en sag vedrørende knive og blankvåben mv. skal det vurderes, om overtrædelsen er omfattet af knivlovens § 1, og om der tillige er tale om en overtrædelse af knivlovens § 2.

Se nærmere herom under pkt. 4.3.

I helt særlige tilfælde kan der endvidere være tale om en overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 2. Se pkt. 4.2.

Der skal ved tiltalen nedlægges påstand om konfiskation af våbnet. Se nærmere herom under pkt. 5.7.

3.2. Før hovedforhandling

Anklagemyndigheden skal overveje, om våbnet af bevismæssige årsager skal medbringes i retten, særligt hvor våbnet ikke er nærmere beskrevet i politiets materiale, herunder ved fotos.

4. Jura

4.1. Skydevåben og andre særdeles farlige våben

4.1.1. Våbenloven

Våbenloven indeholder nærmere regler om, hvornår skydevåben og andre våben og eksplosivstoffer kan besiddes lovligt. Ulovlig besiddelse af sådanne genstande straffes efter våbenlovens § 10, stk. 1. Hvis våbenbesiddelsen er sket under særlig skærpende omstændigheder, skal overtrædelsen tillige henføres under straffelovens § 192 a. Se herom under pkt. 4.1.2.

Ifølge våbenlovens § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1 er det forbudt uden tilladelse at indføre, fremstille, herunder samle, erhverve, besidde, bære eller anvende skydevåben, våbendele, ammunition, håndgranater og eksplosivstoffer mv.

Våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 1, omfatter skydevåben samt genstande, der fremtræder som skydevåben og som følge af konstruktionen eller det anvendte materiale kan ombygges hertil.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen (L 147 af 25. februar 2010), at forbuddet omfatter genstande, der opfylder begge de betingelser, der er angivet i bestemmelsen, dvs. genstande der både fremstår som et skydevåben og faktisk også kan ombygges hertil.

Attrapvåben, dvs. ydre efterligninger af våben, f.eks. legetøjspistoler, der ligner de originale til forveksling, men i praksis ikke kan anvendes til ammunition, er ifølge ovennævnte forarbejder kun omfattet af forbuddet, hvis de på baggrund af genstandens konstruktion eller det anvendte materiale kan ombygges til et skydevåben. Det er ikke tilstrækkeligt, at de som replikaer (kopier) ligner et originalt våben.

Våbendele er omfattet af våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 2. Det fremgår af forarbejderne (L 147 af 25. februar 2010), at forbuddet i praksis ikke kun omfatter de dele til skydevåben, der er nævnt i lovteksten, men alle dele, der er væsentlige for anvendelsen eller frembringelsen af et skydevåben, hvis de er specielt konstrueret eller modificeret hertil. Også løb, rammer, slæder, tromler og bundstykker anses således som vitale våbendele. Angivelsen af eksempler på væsentlige dele til skydevåben er dog ikke udtømmende.

Våbenlovens § 1, stk. 2, indeholder undtagelser fra forbuddet i våbenlovens § 1, stk. 1.

De genstande, der er nævnt i § 1, stk. 2, litra a-c (luft- og fjederbøsser, hardball- og paintballvåben og ammunition hertil samt indstikspatroner), må dog ikke besiddes mv. af personer under 18 år, jf. våbenlovens § 2, stk. 1, 2. pkt.

En kulsyredrevet luft/fjederpistol er dog omfattet af forbuddet i våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 1, idet pistolen hverken kan anses for en luft- eller fjederpistol i egentlig forstand eller en hardball- eller paintballpistol. Det er fastslået af Vestre Landsret i TfK 2011.1010.

Forladevåben fremstillet før 1870 og bagladevåben fremstillet før 1870, der ikke kan anvende enhedspatroner, er undtaget fra forbuddet i våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 1. Dette følger af våbenbekendtgørelsens § 1.

Skydevåben, som er deaktiveret, dvs. gjort varigt ufunktionsdygtigt ved gennemskæring af hele våbnet på langs med undtagelse af skæftet og kolben, eller som undtagelsesvist er godkendt som deaktiveret på anden vis, er ikke omfattet af forbuddet i våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 1. Dette følger af våbenbekendtgørelsens § 55 (tidligere § 43 a, der blev indsat ved bekendtgørelse nr. 941 af 23. juli 2010 og ændret ved bekendtgørelse nr. 1248 af 30. oktober 2013). Den angivne fremgangsmåde for deaktivering svarer til Justitsministeriets hidtidige praksis på området. Der henvises til forarbejderne til lov nr. 538 af 26. maj 2010 (L 147 af 25. februar 2010, de specielle bemærkninger til bestemmelsen).

I U 2010.3029Ø blev et tjekkisk militærgevær, der var deaktiveret på anden vis, ikke anset for omfattet af forbuddet i våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 1. Dette skete med henvisning til, at der ifølge våbenteknikerens forklaring i sagen alene var en teoretisk mulighed for, at våbnet ville kunne gøres brugbart. Samtidig blev to deaktiverede belgiske haglgeværer, som relativt let kunne gøres brugbare, anset for omfattet af våbenlovens forbud.

Indehavere af jagttegn og medlemmer af skytteforeninger, der har en våbenpåtegning til glatløbende haglgeværer på medlemsbeviset, kan uanset forbuddet i våbenlovens § 2, stk. 1, til eget brug erhverve, besidde, bære og anvende visse glatløbende haglgeværer samt våbendele og ammunition hertil, jf. våbenlovens § 2 a, stk. 1 og 2.

Endvidere kan tidligere indehavere af jagttegn, der opfylder betingelserne for at erhverve jagttegn, fortsat besidde visse glatløbende haglgeværer og våbendele hertil, jf. våbenlovens § 2 a, stk. 4. I dette tilfælde vil besiddelse af ammunition og anvendelse af skydevåbnene dog være i strid med våbenloven.

4.1.2. Straffelovens § 192 a, stk. 1

Overtrædelse af våbenlovlovingen under særlig skærpende omstændigheder straffes efter bestemmelsen i straffelovens § 192 a. Bestemmelsen fik sin nuværende affattelse ved lov nr. 501 af 12. juni 2009 (L 211 af 29. april 2009).

§ 192 a, stk. 1, omfatter besiddelse mv. af skydevåben (nr. 1) og andre våben eller eksplosivstoffer, når våbnet eller eksplosivstoffet på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade (nr. 2). § 192 a, stk. 2, omfatter andre våbenlovsovertrædelser under særlig skærpende omstændigheder.

Både almindelige skydevåben som f.eks. pistoler, og skydevåben, der på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, som f.eks. maskinpistoler, er omfattet af § 192 a, stk. 1, nr. 1.

Ved almindelige skydevåben forstås enkeltskudsvåben, halvautomatiske våben og repetervåben. Halvautomatiske våben er våben, som kun afgiver et skud ved påvirkning af aftrækkeren, men som genlader automatisk, mens repetervåben er våben, hvor man ud over at påvirke aftrækkeren, skal betjene endnu en mekanisme, før et skud kan afgives. Der henvises til pkt. 12 i forarbejderne til lov nr. 411 af 10. juni 1997 (L 98 af 28. november 1996) og pkt. 3.1.4. i forarbejderne til lov nr. 501 af 12. juni 2009 (L 211 af 29. april 2009).

Ved skydevåben, der på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, forstås først og fremmest automatiske skydevåben. Disse våben er karakteriseret ved, at våbenet bliver ved med at afgive skud, så længe aftrækkeren påvirkes, således at der kan afgives skud i byger, jf. pkt. 12 i forarbejderne til lov nr. 411 af 10. juni 1997 (L 98 af 28. november 1996).

Det er uden betydning, om det pågældende skydevåben er i samlet eller adskilt stand, hvis de adskilte dele hurtigt og enkelt kan samles til et funktionsdygtigt skydevåben, jf. pkt. 3.2.2. i forarbejderne til lov nr. 501 af 12. juni 2009 (L 211 af 29. april 2009).

Straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, omfatter andre våben eller eksplosivstoffer, der på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade. Det fremgår af forarbejderne, at der herved forstås andre våben end skydevåben, typisk våben der har karakter af egentlig krigsmateriel, og som ikke lovligt kan besiddes af andre end militæret, herunder hjemmeværnet. Som eksempler nævnes i forarbejderne panserværnsraketter, morterer, håndgranater, bomber og miner (L 211 af 29. april 2009, de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.2. og 3.1.4.). Derimod anses rørbomber ikke for at være af særdeles farlig karakter, jf. U 2000.269/2Ø.

Eksplosivstoffer skal for at være omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, være i en sådan mængde og af en sådan farlighed, at det vil kunne bruges til at forvolde betydelig skade. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen (L 211 af 29. april 2009, de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.2.).

I TfK 2011.325V blev et tilvirket fyrværkeribatteri med 36 skud fyldt med stålkugler anset for egnet til at forvolde betydelig skade, men forholdet blev alene henført til våbenloven, idet landsretten ikke fandt, at der forelå særligt skærpende omstændigheder i forbindelse med besiddelsen.

Der er tale om besiddelse i bestemmelsens forstand, selv om våbnet alene har befundet sig ganske kortvarigt i tiltaltes varetægt, jf. U 2009.2859Ø, hvor en riffel kun havde befundet sig kortvarigt i tiltaltes lejlighed, men hvor tiltalte havde tilladt, at våbnet befandt sig i lejligheden, og han havde ladet sig fotografere med det.

Bestemmelsen i § 192 a fik sin nuværende affattelse ved lov nr. 501 af 12. juni 2009.

Ved lovændringen blev anvendelsesområdet i straffelovens § 192 a udvidet til at omfatte både skydevåben og andre særdeles farlige våben og eksplosivstoffer, ligesom anvendelsesområdet blev udvidet til også at omfatte besiddelse på ikke offentligt tilgængeligt sted.

Bestemmelsen blev på flere punkter ændret under Folketingets behandling af lovforslaget. I det oprindelige lovforslag var anvendelsesområdet for straffelovens § 192 a, stk. 1, begrænset til besiddelse mv. af skydevåben med tilhørende ammunition og andre særdeles farlige våben og eksplosivstoffer på offentligt tilgængeligt sted. Andre overtrædelser af våbenloven under særligt skærpende omstændigheder var i det oprindelige lovforslag omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 2. Sager om besiddelse mv. af skydevåben på bopælen og besiddelse af skydevåben på offentligt tilgængeligt sted uden tilhørende ammunition var således omfattet af § 192 a, stk. 2, i det oprindelige lovforslag. Under Folketingets behandling af lovforslaget blev anvendelsesområdet for straffelovens § 192 a, stk. 1,

imidlertid udvidet som ovenfor anført, således at også besiddelse mv. af skydevåben uden ammunition og besiddelse af skydevåben på bopælen blev omfattet af denne bestemmelse.

4.1.2.1 Straffelovens § 192 a, stk. 3

I forbindelse med Folketingets vedtagelse af lov nr. 733 af 25. juni 2014 ([L 112 af 15. januar 2014](#)), der trådte i kraft den 1. juli 2014, og som indeholdt en række initiativer til bekæmpelse af rocker- og bandekriminalitet, blev straffene for ulovlig besiddelse af skydevåben efter straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1 yderligere skærpet, idet stk. 3 blev indsat i straffelovens § 192 a.

Det skal nu indgå som en skærpende omstændighed, at skydevåbnet besiddes på offentligt tilgængeligt sted. Hvis der samtidig besiddes ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, skal dette indgå som en yderligere skærpende omstændighed ved straffastsættelsen, se pkt. [5.2.1.](#) og pkt. [5.2.2.1.](#)

Ændringen skete på baggrund af flere skudepisoder i det offentlige rum, herunder mellem personer med tilknytning til rocker- og bandemiljøet, som i perioder havde skabt en trussel mod det normale samfundsliv.

Ændringen skal også ses i lyset af, at der hidtil ikke i retspraksis er fundet grundlag for at betragte besiddelse af skydevåben på offentligt tilgængeligt sted, herunder med tilhørende ammunition, som en strafskærpende omstændighed. Højesteret fastslog i U 2010.2548 H, at det ved strafudmålingen for ulovlig besiddelse af skydevåben omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, ikke var en skærpende omstændighed, at besiddelsen skete på offentligt tilgængeligt sted, uanset om der samtidig blev besiddet ammunition til skydevåbnet. Ulovlig besiddelse af f.eks. en skarpladt pistol omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, skulle således som udgangspunkt straffes med minimumsstraffen på 1 års fængsel, uanset om pistolen blev besiddet på bopælen eller på åben gade.

Ud fra en generel betragtning må det anses for farligere og dermed mere strafværdigt at besidde et skydevåben ulovligt på offentligt tilgængeligt sted end på bopælen eller andre ikke offentligt tilgængelige steder. Det gælder navnlig i tilfælde, hvor der samtidig besiddes ammunition til skydevåbnet, da dette i sig selv skaber risiko for, at skydevåbnet vil gøre alvorlig skade på andres liv eller helbred. Det gælder imidlertid også, hvis skydevåbnet besiddes uden tilhørende ammunition. Da det ikke er umiddelbart konstaterbart, om et skydevåben er ladet, kan også besiddelse af et skydevåben uden ammunition således være en medvirkende faktor til, at f.eks. en konflikt optrappes og udvikler sig betydeligt mere voldeligt, end det ellers ville have været tilfældet.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at der foretages en øget graduering af strafudmålingen i sager om ulovlig besiddelse af skydevåben omfattet af § 192 a, stk. 1, nr. 1, således at der udmåles en skærpet straf, når skydevåbnet besiddes på offentligt tilgængeligt sted, og at straffen skærpes yderligere, når der samtidig besiddes ammunition, der kan affyres med skydevåbnet. I forbindelse med strafudmålingen i sådanne sager vil også andre omstændigheder som hidtil kunne påvirke straffen i skærpende retning, herunder når der er tale om særdeles farlige skydevåben, og når der er tale om gentagelsestilfælde, se [pkt. 5.2.2.](#)

Ved ”offentligt tilgængelige steder” forstås som efter gældende ret i den foreliggende sammenhæng steder, hvortil der er almindelig adgang, herunder veje, parker, offentlige transportmidler, restauranter, butikker, butikcentre, forlystelsessteder og offentlige kontorer. Besiddelse af skydevåben i en bil, der befinder sig på offentligt tilgængeligt sted, er også omfattet af begrebet.

At skydevåbnet ”besiddes” indebærer ikke et krav om ejerskab. Den, der f.eks. transporterer en andens våben, f.eks. på sin person eller i en taske, er således omfattet af begrebet.

Formuleringen om, at der ”samtidig besiddes ammunition, der kan affyres med skydevåbnet” indebærer ikke et krav om, at skydevåbnet er skarpladt, men den, der er i besiddelse af skydevåbnet, skal samtidig være i besiddelse af ammunition på sin person, i en medbragt taske, i det køretøj, hvori den pågældende antræffes, eller på anden lignende lettilgængelig måde. Der skal endvidere være tale om ammunition, der kan affyres med det pågældende skydevåben, men ikke nødvendigvis ammunition, der er fabrikeret specifikt til skydevåbnet.

Bestemmelsen vil også kunne finde anvendelse i de situationer, hvor flere personer må anses for i forening, herunder med det fornødne forsæt, at være i besiddelse mv. af skydevåben med ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, f.eks. hvor den ene person bærer skydevåbnet og den anden ammunition, eller hvor flere personer i en bil på offentlig vej må anses for i forening at være i besiddelse af skydevåben i bilen med ammunition.

Som hidtil vil også andre omstændigheder kunne påvirke strafudmålingen i skærpende retning, herunder når der er tale om besiddelse af særdeles farlige skydevåben, og når der er tale om gentagelsestilfælde.

Lovændringen ændrer ikke på afgrænsningen mellem straffelovens § 192 a og våbenloven jf. pkt. 4.1.3.

Bestemmelsen tilsigter heller ikke nogen ændring i straffniveauet for så vidt angår besiddelse mv. af skydevåben (med eller uden ammunition) på bopælen eller andet ikke offentligt tilgængeligt sted, jf. pkt. 5.2.1. og pkt. 5.2.2.1.

Endelig vedrører bestemmelsen ikke forhold omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, se pkt. 5.2.3. Under hensyn til mangfoldigheden af de typer af våben og eksplosivstoffer, som kan falde ind under denne bestemmelse, må det overlades til domstolene at vurdere fra sag til sag, om det ved straffastsættelsen bør indgå som en skærpende omstændighed, at besiddelsen sker på offentligt tilgængeligt sted.

Dette hænger sammen med, at den ovennævnte antagelse om, at det ud fra en generel betragtning er farligere og dermed mere strafværdigt at besidde et skydevåben på offentligt tilgængeligt sted end på bopælen mv. ikke nødvendigvis gør sig gældende, når der er tale om våben og eksplosivstoffer omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2. F.eks. kan en bombe efter omstændighederne udgøre en større fare i en bolig i et lejlighedskompleks end på et offentligt tilgængeligt sted.

4.1.3. Valget mellem våbenloven og straffelovens § 192 a, stk. 1

Våbenloven indeholder som nævnt i pkt. 4.1.1. nærmere regler om, hvornår skydevåben og andre våben og eksplosivstoffer kan besiddes lovligt. Ulovlig besiddelse af sådanne genstande straffes efter våbenlovens § 10, stk. 1. Hvis våbenbesiddelsen er sket under særlig skærpende omstændigheder, skal overtrædelsen tillige henføres under straffelovens § 192 a, jf. pkt. 4.1.2.

Det afgørende for, om en våbenlovsovertrædelse tillige skal henføres under § 192 a er således, om våbenbesiddelsen er sket under særlig skærpende omstændigheder.

Besiddelse mv. af særdeles farlige skydevåben samt andre særdeles farlige våben vil som udgangspunkt altid være omfattet af § 192 a. Se nærmere herom pkt. 4.1.4 og pkt. 4.1.6.

For så vidt angår andre skydevåben end de særdeles farlige skydevåben er det af betydning, om der er tale om besiddelse på offentligt tilgængeligt sted eller besiddelse på bopælen, ligesom det kan tillægges vægt, om der er tale om besiddelse af skydevåben med eller uden samtidig besiddelse af ammunition. Se nærmere herom pkt. 4.1.5.

4.1.4. Besiddelse af særdeles farlige skydevåben

Ved skydevåben, der på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, forstås som anført i pkt. 4.1.2. først og fremmest automatiske skydevåben.

Besiddelse af særdeles farlige skydevåben har været omfattet af straffelovens § 192 a siden bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 411 af 10. juni 1997.

Der er efter Rigsadvokatens opfattelse ikke grundlag for at antage, at lovændringen i 2009 (lov nr. 501 af 12. juni 2009) skulle indebære en mere lempelig vurdering af disse overtrædelser.

Det er således Rigsadvokatens opfattelse, at disse våbentyper fortsat som udgangspunkt er omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, om besiddelse mv. under særlig skærpende omstændigheder. Dette gælder uanset, om der er tale om besiddelse mv. på offentligt tilgængeligt sted eller bopælen, og uanset om våbnet besiddes med eller uden ammunition.

4.1.5. Besiddelse af andre skydevåben end særdeles farlige skydevåben

Ved andre skydevåben end de særdeles farlige skydevåben forstås som anført i pkt. 4.1.2. enkeltskudsvåben, halvautomatiske våben og repetervåben. Disse skydevåben er omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, hvis der er tale om besiddelse under særlig skærpende omstændigheder.

I vurderingen af, om der er tale om besiddelse under særlig skærpende omstændigheder indgår det bl.a., om der har været tale om besiddelse på offentligt tilgængeligt sted eller om besiddelse på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder.

Den tidligere gældende sondring mellem besiddelse mv. på offentligt og ikke offentligt tilgængeligt sted blev ganske vist ophævet ved lov nr. 501 af 12. juni 2009, hvor det blev afgørende for anvendelsen af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, om våbenbesiddelsen er sket under særligt skærpende omstændigheder. Besiddelsesstedet må dog efter Rigsadvokatens opfattelse på baggrund af retspraksis fortsat tillægges en vis vægt ved vurderingen af, om der er tale om besiddelse under særligt skærpende omstændigheder.

Derudover kan det bl.a. tillægges vægt, om der er tale om besiddelse med eller uden ammunition.

Besiddelse på offentligt tilgængelige steder

Ved besiddelse på offentligt tilgængeligt sted er udgangspunktet, at forholdet er omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1.

Ved offentligt tilgængelige steder forstås i den foreliggende sammenhæng steder, hvortil der er almindelig adgang, herunder veje, parker, offentlige transportmidler, restauranter, butikker, butikscentre, forlystelsessteder og offentlige kontorer. Besiddelse af skydevåben i en bil, der befinder sig på offentligt tilgængeligt sted, er også omfattet af begrebet.

Besiddelse af skydevåben på offentligt tilgængeligt sted med eller uden ammunition har siden en ændring af våbenloven ved lov nr. 500 af 17. juni 2008 som udgangspunkt været omfattet af straffelovens § 192 a. Det fremgår af forarbejderne (L 171 af 28. marts 2008, pkt. 2.2.1. og 2.2.2.), at besiddelse mv. af skydevåben på offentligt tilgængelige steder som udgangspunkt vil være omfattet af

den foreslåede bestemmelse, medmindre der er tale om skydevåben, som det alene er forbudt at besidde for personer under 18 år. Samme sted fremgår det, at bestemmelsen finder anvendelse uanset om våbenet besiddes mv. med eller uden ammunition.

Det kan efter Rigsadvokatens opfattelse ikke antages, at dette udgangspunkt skulle være ændret ved den senere ændring af § 192 a ved lov nr. 501 af 12. juni 2009.

For så vidt angår besiddelse af skydevåben med tilhørende ammunition kan nævnes U 2010.2548H, hvor Højesteret fandt, at tiltalte, der havde båret en skarpladt pistol på gaden, skulle straffes efter § 192 a, stk. 1.

I U 2012.2037H fandt Højesteret ikke, at der forelå sådanne særlige omstændigheder, der kunne fritage for straf. Tiltalte, der havde gyldigt jagttegn, og som ude foran et værtshus havde truet to personer med et skarpladt haglgevær, havde overtrådt våbenlovgivningen under særligt skærpende omstændigheder, hvorfor pågældende var skyldig i overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1. Højesteret fandt endvidere, at undtagelsen i våbenlovens § 2 a må forstås på den måde, at adgangen for en indehaver af et jagttegn til bl.a. at besidde og anvende sådanne haglgeværer og patroner hertil er begrænset til situationer, hvor dette sker i naturlig sammenhæng med jagt eller andet anerkendelsesværdigt formål, hvilket ikke var tilfældet i sagen.

For så vidt angår besiddelse uden samtidig besiddelse af ammunition kan der henvises til Tfk 2012.897V, hvor en person blev fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, ved på offentligt tilgængeligt sted, uden fornøden tilladelse, at have besiddet en oversavet salonriffel uden tilhørende ammunition. Pågældende blev bl.a. også dømt for trusler efter straffelovens § 266 ved på samme tid og sted at have truet med at dræbe og/eller skyde en anden person. Den pågældende riffel blev dog ikke anvendt i forbindelse med truslerne og var gemt under pågældendes tøj.

Der kan dog forekomme tilfælde, hvor besiddelse af skydevåben på offentligt tilgængeligt sted under særlige konkrete omstændigheder ikke kan anses for omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1. I pkt. 2.2.2. i ovennævnte forarbejder (L 171 af 28. marts 2008) omtales det tilfælde, hvor en person transporterer våbnet for en anden, som har våbentilladelse, f.eks. et medlem af en skytteforening, som efter skydetræning har et hastende ærinde og derfor beder et familiemedlem, som ikke har våbentilladelse, om at transportere våbnet til bopælen. Endvidere nævnes det tilfælde, hvor en person har tilladelse til at besidde skydevåbenet, men besidder det på offentligt tilgængeligt sted under omstændigheder, der er i strid med tilladelsen.

Besiddelse på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder

For så vidt angår besiddelse af skydevåben på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder beror spørgsmålet om, hvorvidt forholdet kan anses for omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, på en samlet konkret vurdering af de foreliggende omstændigheder.

Det fremgår af en række domme afsagt af Højesteret efter ændringen af straffelovens § 192 a i 2009. Ifølge dommene kan der ved vurderingen af, om overtrædelsen ud fra en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder må anses for begået under særligt skærpende omstændigheder, lægges vægt på de momenter, der er nævnt i forarbejderne til lov nr. 411 af 10. juni 1997 (L 98 af 28. november 1996, de almindelige bemærkninger pkt. 11.2.) og til lov nr. 501 af 12. juni 2009 (L 211 af 29. april 2009, de almindelige bemærkninger pkt. 3.1.3. og 3.2.3.).

Det afgørende er, om besiddelse af skydevåbnet efter en samlet vurdering kan anses for at have indebåret en nærliggende risiko for, at det vil blive anvendt til fare for andre.

I følgende fire sager blev forholdet anset for omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1:

U 2010.2552H. Der var tale om en tiltalt, som opbevarede en skarpladt pistol anskaffet ved hæleri på bopælen under hovedpuden i sin seng. Højesteret udtalte, at det måtte bero på en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder, om besiddelse af skydevåben på bopælen måtte anses for at være begået under særligt skærpende omstændigheder som nævnt i straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1. Højesteret henviste til forarbejderne til loven. Efter sagens omstændigheder, navnlig at pistolen var umiddelbart tilgængelig og klar til brug, og at tiltalte havde skaffet sig pistolen på strafbar vis, fandt Højesteret, at overtrædelsen var omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1 (dissens 4-3 for alene at henføre forholdet under våbenloven).

I U 2011.502H havde tiltalte været i besiddelse af en skarpladt pistol og yderligere ammunition, som blev opbevaret umiddelbart tilgængeligt. Tiltalte var blevet pålagt at opbevare våbnet, og han havde tidligere været medlem af en rockergruppe, som han fortsat skyldte penge, og som havde kontaktet ham efter udmeldelsen. Højesteret fandt, at våbenbesiddelsen efter en samlet vurdering måtte anses for at have indebåret en nærliggende risiko for, at våbnet ville blive brugt til fare for andre.

I U 2011.3439H havde tiltalte været i besiddelse af et oversavet funktionsdygtigt jagtgevær med ammunition, der blev opbevaret i et skab. Tiltalte var tidligere straffet flere gange for overtrædelse af våbenloven og for personfarlig kriminalitet, herunder for røveri i 2003, hvor der blev truet med et oversavet jagtgevær. Højesteret fandt, at våbenbesiddelsen efter en samlet vurdering måtte anses for at have indebåret en nærliggende risiko for, at våbnet ville blive brugt til fare for andre.

I U 2011.3447H havde tiltalte været i besiddelse af en funktionsduelig halvautomatisk pistol med ammunition, der blev opbevaret i et skab. Han havde ikke ønsket at forklare, hvordan han var kommet i besiddelse af pistolen, eller hvad formålet med erhvervelsen var. Endvidere havde han samtidig været i besiddelse af en mindre mængde kokain med henblik på videresalg. Højesteret fandt, at våbenbesiddelsen efter en samlet vurdering måtte anses for at have indebåret en nærliggende risiko for, at våbnet ville blive brugt til fare for andre.

I følgende fire sager blev forholdet henført under våbenloven, idet der alene forelå skærpende omstændigheder, og ikke særlig skærpende omstændigheder:

I U 2011.494H var der tale om en tiltalt, som havde været i besiddelse af et oversavet haglgevær med ammunition, der var placeret i et hulrum bag en væg i badeværelset. Han havde haft våbnet i adskillige år, han var ikke tidligere straffet, og der forelå ikke oplysninger om, at han havde aktuel tilknytning til et kriminelt miljø. Højesteret fandt ikke, at der forelå en nærliggende risiko og henførte forholdet til våbenloven under skærpende omstændigheder, idet der var tale om uforsvarlig opbevaring.

I U 2011.498H var der tale om besiddelse af en pencilstol uden ammunition, som blev opbevaret i en taske hos tiltaltes forældre sammen med kokain til eget forbrug og en radioscanner. Der blev endvidere fundet heroin og hash på værelset. Tiltalte var tidligere straffet flere gange, bl.a. for vold af særlig farlig karakter ved brug af en foldekniv i forbindelse med røveri og for overtrædelse af våbenlovgivningen. Højesteret fandt ikke, at der forelå en nærliggende risiko og henførte forholdet til våbenloven under skærpende omstændigheder, idet der var tale om uforsvarlig opbevaring.

I U 2011.504H havde den tiltalte opbevaret to jagtvåben uden ammunition i et uaflåst loftsrum i garagen. Højesteret fandt ikke, at der forelå en nærliggende risiko og henførte forholdet til våbenloven under skærpende omstændigheder, idet der var tale om uforsvarlig opbevaring.

I U 2011.3442H var der tale om opbevaring af en funktionsduelig pistol fra 2. verdenskrig med ammunition, og den tiltalte var i 1999 dømt for besiddelse af skydevåben og for røveri med skydevåben/attrapskydevåben. På den anden side forelå der oplysninger om, at hans personlige forhold efter 2001 var gode, og han havde ikke siden 2001 havde haft tilknytning til et kriminelt miljø. Hertil kom, at pistolen blev opbevaret i adskilt stand. Højesteret fandt ikke, at der forelå en nærliggende risiko

og henførte forholdet til våbenloven under skærpende omstændigheder, idet der var tale om uforsvarlig opbevaring.

På baggrund af Højesterets praksis kan der herefter ved vurderingen af, om våbenbesiddelsen efter en samlet vurdering kan anses for at have indebåret en nærliggende risiko for at våbnet vil blive brugt til fare for andre navnlig lægges vægt på følgende momenter:

a) Hvilken type skydevåben der er tale om

Rigsadvokaten finder, at der må være en vis formodning for, at anskaffelse af pistoler, revolvere og oversavede haglgeværer, herunder oversavede pumpguns, militære skydevåben mv. sker med et kriminelt sigte og dermed under særligt skærpende omstændigheder. Derimod kan ulovlig besiddelse på bopælen af jagtvåben, herunder jagtrifler og jagtgeværer (glatløbede haglgeværer), salonrifler samt gamle pistoler og revolvere som udgangspunkt næppe anses for omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1.

Endvidere finder Rigsadvokaten, at besiddelse af særdeles farlige skydevåben som udgangspunkt er omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, jf. pkt. 4.1.4.

b) Antallet af skydevåben

Er der tale om besiddelse af mange skydevåben, herunder egentlige våbenlagre, bør straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, efter Rigsadvokatens opfattelse som udgangspunkt finde anvendelse.

c) Ammunition til skydevåbnet og opbevaringsmåden

Højesteret ses i flere tilfælde at have lagt vægt på, at skydevåbnet blev opbevaret umiddelbart tilgængeligt og klar til brug, jf. U 2010.2552H og U 2011.502H. Skydevåbnet behøver dog ikke at være skarpladt, jf. U 2011.3439H og U 2011.3447H. Hvis tiltalte slet ikke er i besiddelse af ammunition til skydevåbnet, vil overtrædelsen ofte alene være omfattet af våbenloven, om end det efter vedtagelse af lov nr. 501 af 12. juni 2009 ikke er udelukket, at besiddelse på bopælen uden ammunition ud fra en samlet vurdering kan være omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1.

d) Om tiltalte tidligere er straffet for lignende kriminalitet

Er den tiltalte tidligere straffet for besiddelse af skydevåben og/eller grov personfarlig kriminalitet under anvendelse af våben/attrapvåben, bør forholdet som udgangspunkt anses for omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. U 2011.3439H.

e) Tiltaltes øvrige personlige forhold

Hvis tiltalte er rocker- eller banderelateret eller tilhører en anden kriminel gruppering, bør forholdet efter Rigsadvokatens opfattelse som udgangspunkt henføres til straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1. Det samme gælder efter Rigsadvokatens opfattelse, hvis det kan lægges til grund, at tiltalte sælger narkotiske stoffer, laver røverier eller anden alvorlig kriminalitet, hvor der typisk kan være en risiko for, at et medbragt skydevåben vil blive anvendt, jf. U 2011.3447H. Omvendt kan der i andre tilfælde foreligge gode personlige forhold, som taler for, at straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, ikke skal finde anvendelse, jf. U 2011.3442H.

f) Tiltaltes formål med våbenbesiddelsen

Hvis det kan lægges grund, at våbnet er anskaffet med henblik på kriminalitet, til beskyttelse mod en konkretiseret trussel eller til andre formål, hvor der må antages at være en reel risiko for, at våbnet vil blive anvendt, bør straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, efter Rigsadvokatens opfattelse som udgangspunkt finde anvendelse.

Dette gælder også, hvis tiltalte ikke ønsker at forklare hvad formålet med erhvervelsen af skydevåbnet har været, jf. U 2011.3447H.

g) Hvordan tiltalte har anskaffet våbnet

Hvis tiltalte har anskaffet sig våbnet på kriminel vis, kan dette sammen med andre omstændigheder tale for at anvende straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, jf. U 2010.2552H.

Tilsvarende gælder, hvis tiltalte ikke vil forklare, hvordan pågældende er kommet i besiddelse af våbnet, jf. U 2011.3447H.

4.1.6 Besiddelse af andre særdeles farlige våben

Besiddelse af andre våben eller eksplosivstoffer, der på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, har ligesom særdeles farlige skydevåben være omfattet af straffelovens § 192 a siden bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 411 af 10. juni 1997.

Ved andre våben eller eksplosivstoffer, der på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, forstås som nævnt under pkt. pkt. 4.1.2. andre våben end skydevåben, typisk våben der har karakter af egentlig krigsmateriel, og som ikke lovligt kan besiddes af andre end militæret, herunder hjemmeværnet. Derimod anses rørbomber ikke for at være af særdeles farlig karakter, jf. U 2000.269/2Ø.

Eksplosivstoffer skal for at være omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, være i en sådan mængde og af en sådan farlighed, at det vil kunne bruges til at forvolde betydelig skade.

Der er efter Rigsadvokatens opfattelse ikke grundlag for at antage, at lovændringen i 2009 (lov nr. 501 af 12. juni 2009) skulle indebære en mere lempelig vurdering af disse overtrædelser.

Det er således Rigsadvokatens opfattelse, at disse våbentyper fortsat som udgangspunkt er omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, om besiddelse mv. under særlig skærpende omstændigheder. Dette gælder uanset, om der er tale om besiddelse mv. på offentligt tilgængeligt sted eller bopælen, og uanset om våbnet besiddes med eller uden ammunition.

4.2. Andre overtrædelser af våbenloven under særligt skærpende omstændigheder, jf. straffelovens § 192 a, stk. 2

Bestemmelsen i straffelovens § 192 a, stk. 2, omfatter overtrædelser af våbenlovgivningen under særligt skærpende omstændigheder, der ikke er omfattet af stk. 1.

Bestemmelsen blev ændret ved lov nr. 501 af 12. juni 2009. Det fremgår af forarbejderne til lovændringen (L 211 af 29. april 2009, punkt 3.2.3.), at bestemmelsen efter omstændighederne kan omfatte f.eks. springknive, springstiletter, faldknive og faldstiletter efter våbenbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 3 og 4 (nu lov om knive og andre blankvåben mv. § 2, stk. 1).

Ved vurderingen af, om der foreligger særligt skærpende omstændigheder, bør der ifølge forarbejderne til lovændringen først og fremmest lægges vægt på våbnets farlighed. Herudover vil der bl.a. kunne lægges vægt på, hvilken mængde der f.eks. indføres, besiddes eller overdrages, herunder om der er tale om en mere systematisk overtrædelse af våbenlovgivningen, hvor forholdet har karakter af et illegalt erhverv, om våben eller eksplosivstoffer opbevares eller anvendes under sådanne forhold, at der er en

nærliggende risiko for, at de vil blive anvendt, herunder i voldelige opgør mv., om våben eller eksplosivstoffer er skaffet illegalt, om våben eller eksplosivstoffer bæres i forbindelse med indbrud eller brugstyveri, og om gerningsmanden tidligere har begået tilsvarende lovovertrædelser.

4.3. Knive og blankvåben mv.

4.3.1. Hvilke knive er omfattet af lov om knive og blankvåben mv. (knivloven)

Ifølge § 1 i lov om knive og blankvåben mv. (knivloven) er det på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende forbudt at bære kniv eller dolk, medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Der er endvidere i knivlovens § 2, stk. 1, fastsat regler om, hvilke knive der aldrig kan besiddes lovligt uden tilladelse. Disse regler gælder, uanset hvor kniven besiddes, herunder i tilfælde hvor en kniv alene besiddes på bopælen. Det drejer sig om følgende knive:

- Knive med tværstillet greb beregnet til stød,
- springknive og springstiletter,
- faldknive og faldstiletter,
- butterflyknive,
- halsknive,
- kastestjerner, kasteknive, kasteøkser og lignende samt
- kårdestokke og andre blankvåben, der fremtræder som en anden genstand.

Det samme gælder for dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, medmindre de alene anvendes i erhverv, til husholdningsbrug eller ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål, hvis de er udformet hertil, jf. knivlovens § 2, stk. 2 jf. stk. 1, nr. 1.

Hvis overtrædelse af knivlovens § 1, dvs. besiddelse på offentligt tilgængeligt sted uden anerkendelsesværdigt formål, sker med en kniv, der ikke lovligt kan besiddes efter knivlovens § 2, stk. 1, skal der rejses tiltale for overtrædelse af begge bestemmelser.

4.3.2. Det stedlige anvendelsesområde for knivlovens § 1

Ved offentligt tilgængelige steder forstås steder, hvortil der er almindelig adgang, herunder veje, parker, offentlige transportmidler, restaurationer (herunder diskoteker, værtshuse og lignende), butikker og butikcentre i åbningstiden, forlystelsessteder og offentlige kontorer. Området svarer til det område, der er omfattet af ordensbekendtgørelsens § 2.

Besiddelse af knive i køretøjer, som befinder sig på et offentligt tilgængeligt sted, er også omfattet af forbuddet.

Udover offentligt tilgængelige steder finder bestemmelsen i § 1 også anvendelse på uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, uanset om der er offentlig adgang til det pågældende sted eller ej.

Ved uddannelsessteder forstås steder, hvor der foregår undervisning, såsom folkeskoler, gymnasier, universiteter, tekniske skoler, produktionsskoler mv., uanset om der er tale om private uddannelsessteder. Uddannelsessteder dækker såvel undervisningslokaler som andre områder på disse steder, f.eks. et sportsområde eller en fællessal.

Ved ungdomsklubber forstås klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge, jf. lov om social service, men også andre klubordninger og lignede fritidstilbud til større børn og unge er omfattet af bestemmelsen, uanset om ordningerne drives i kommunalt, regionalt eller privat regi eller som selvejende institutioner.

Ved fritidsordninger forstås dagtilbud til større børn og unge, jf. lov om social service.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 376 af 27. april 2016 (L 107 af 21. januar 2016).

4.3.3. Anerkendelsesværdigt formål

Forbuddet i knivlovens § 1 omfatter ikke knive og blankvåben mv., der bæres eller besiddes på offentligt tilgængelige steder som led i erhvervsudøvelse eller til brug ved jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Udtrykket anerkendelsesværdigt formål stammer fra lov nr. 861 af 23. december 1987, hvor § 4, stk. 1 blev indsat i våbenloven (L 92 af 18. november 1987, de almindelige bemærkninger pkt. 3). Om baggrunden for denne ændringer er der blandt andet anført følgende i lovforslaget:

”Det foreslås derfor at gøre forbuddet mere generelt, således at det for alle personer bliver forbudt at bære kniv eller dolk (bortset fra visse lommeknive) på offentligt sted, medmindre besidderen har et nærmere angivet konkret formål, der i lovteksten foreslås afgrænset således, at det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et lignende anerkendelsesværdigt formål.

Bag denne afgrænsning ligger, at det kun skal være tilladt at bære kniv på offentligt sted, såfremt der er en særlig, acceptabel grund til det. Efter bestemmelsen er det således forbudt at gå med kniv, hvis den bæres blot til pynt eller lignende, eller den ikke skal bruges til noget bestemt. Det vil heller ikke være tilladt at bære kniv f.eks. med henblik på at skulle forsvare sig eller andre, hvis der eventuelt skulle opstå en truende situation. Efter Justitsministeriets opfattelse er det ud fra de hidtidige erfaringer navnlig i de her nævnte tilfælde, hvor kniven ikke bæres med et forud fastlagt bestemt formål, at der kan opstå farlige situationer med risiko for, at der kan tilføjes andre personer legemsskade.

Skal kniven derimod anvendes som værktøj i (lovligt) erhverv eller bruges i forbindelse med jagt, lystfiskeri og sportsudøvelse, er det tilladt at bære den på offentligt sted. Det gælder også, når kniven bæres, mens den pågældende person er på vej direkte til eller fra den pågældende aktivitet.”

Opregningen i lovteksten er ikke udtømmende. Således vil en kniv også kunne besiddes som led i anden lovlig fritidsaktivitet. Dette gælder f.eks. for personer, der dyrker friluftaktiviteter (vandreture, skovture, sejlture, spejderaktiviteter mv.), og som i den forbindelse anvender kniv. Herudover er der en række andre tilfælde, hvor det ud fra formålet med bestemmelsen er tilladt at være i besiddelse af en kniv på offentligt sted.

Her tænkes navnlig på situationer, hvor det i forbindelse med transport af kniv fra ét sted til et andet ikke kan undgås, at kniven medbringes på (passerer) offentligt område.

Det vil f.eks. være lovligt at besidde kniven direkte på vej til eller fra den aktivitet, hvor kniven skal anvendes, f.eks. i forbindelse med en fisketur eller en spejderlejr. Herudover kan kniven f.eks. være købt i en forretning, hvorefter den skal bringes hjem til bopælen.

Der kan endvidere foretages ophold eller ærinder undervejs, når dette ud fra en samlet vurdering af omstændighederne må anses for rimeligt. I denne vurdering vil blandt andet kunne indgå formålet med og stedet for opholdet og ærindet, varigheden heraf, knivens placering og troværdigheden af besidderens forklaring om omstændighederne omkring besiddelse af kniven. F.eks. vil et ophold med henblik på at tanke benzin eller foretage indkøb på vej i sin bil til eller fra den aktivitet, hvor kniven skal anvendes, normalt ikke udgøre en overtrædelse af loven, hvis kniven forbliver i bilen. Det samme gør sig gældende, hvis en netop indkøbt husholdningskniv medbringes på den videre indkøbstur i en taske eller lignende eller ligger i bilen, mens der foretages andre ærinder. Derimod vil det som udgangspunkt være en overtrædelse af § 1, hvis en kniv, der opbevares på en lettilgængelig måde f.eks. i en lomme, medbringes på en restaurant.

Generelt vil det forhold, at besiddelsen af en kniv sker i et kriminelt miljø, tale imod, at kniven skal bruges til et anerkendelsesværdigt formål. Det gælder især, hvis der ikke foreligger omstændigheder, som understøtter, at den skal bruges til et lovligt gøremål.

Det vil i alle tilfælde bero på en konkret vurdering, om der foreligger et anerkendelsesværdigt formål med at besidde en kniv. Ved denne vurdering vil der skulle lægges vægt på knivens art, anvendelsesområde og den situation, hvorunder kniven besiddes.

Der vil dog være situationer, hvor besiddelse af knive som det helt klare udgangspunkt aldrig vil være berettiget. Det gælder f.eks. til visse større fodboldkampe eller i nattelivet, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter. For nærmere afgrænsning heraf henvises til pkt. 5.5.4 og forarbejderne ([L 107 af 27. januar 2016](#), de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.3. samt de særlige bemærkninger til § 7 om straf under skærpende omstændigheder).

Der kan herudover også være andre steder eller situationer i det offentlige rum, hvor det som udgangspunkt ikke vil være anerkendelsesværdigt at medbringe en kniv, uanset knivens størrelse og art. Der tænkes her på tilfælde, hvor der generelt må antages at være en forøget risiko for, at der kan opstå konfrontationer eller tilspidsede situationer, og hvor der samtidig ikke ses at være hensyn, der taler for, at en kniv skal kunne medbringes. Som eksempel kan nævnes, at knive som udgangspunkt ikke har noget at gøre til f.eks. demonstrationer, større koncerter eller forsamlinger mv.

Det er anklagemyndigheden, der som udgangspunkt skal bevise, at knivloven er overtrådt. Det er således ikke tiltalte, der selv skal bevise, at kniven bæres som led i erhverv mv. Sigtede eller tiltalte kan dog ikke unddrage sig strafansvar, blot ved at hævde, at kniven skal bruges til et af de formål, der fritager for straf, hvis der ikke samtidig foreligger omstændigheder, f.eks. med hensyn til påklædning, tid og sted, måden kniven bæres på, knivens art mv., der underbygger denne påstand. Tilsvarende vil det f.eks. kunne indgå, om personen er tidligere straffet for overtrædelse af våbenlovgivningen.

I situationer, hvor det oplyses, at en kniv besiddes med henblik på f.eks. fiskeri eller jagt, vil det efter omstændighederne ofte kunne være relevant at undersøge, om den pågældende har fisketegn eller jagttegn, og om vedkommende har medbragt andet fiskegrej eller jagtudstyr osv.

Særligt om mindre foldeknive:

Kravet om, at der skal været et anerkendelsesværdigt formål med at besidde knive på offentligt tilgængelige steder, gælder også for foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position. Lov nr. 376 af 27. april 2016 (knivloven) indebærer her en ændring i forhold til de tidligere regler i våbenloven, hvorefter disse mindre foldeknive altid var lovligt at besidde også på offentligt tilgængelige steder.

Ifølge forarbejderne til knivloven er det ikke hensigten, at det generelt skal være forbudt at være i besiddelse af almindelige små foldekniive – f.eks. lommekniive, multiværktøjer eller proptrækkere med indbygget kniv – når de medbringes til dagligdags og fredelige, praktiske gøremål.

Det fremgår endvidere af forarbejderne til loven, at der – for så vidt angår afgrænsningen af anerkendelsesværdige formål – ikke er tilsigtet nogen ændring af den retstilstand, der hidtil har været gældende.

Også for så vidt angår de almindelige små foldekniive – f.eks. lommekniive, multiværktøjer eller proptrækkere med indbygget kniv mv. – vil det bero på en konkret vurdering, om der foreligger omstændigheder, som gør, at der foreligger et anerkendelsesværdigt formål med at besidde kniven. Ved denne vurdering vil der, i lighed med hvad der gælder for andre knive, skulle lægges vægt på knivens art, anvendelsesområde og den situation, hvorunder kniven besiddes. Det vil her skulle indgå i vurderingen, at de små foldekniive typisk har et bredere anvendelsesområde end andre knive og kan bruges til mange forskellige og pludseligt opståede dagligdags praktiske gøremål. Derfor vil det efter omstændighederne kunne være anerkendelsesværdigt at medbringe en sådan kniv på offentlige tilgængelige steder mv., selv om formålet hermed har en bredere karakter end f.eks. en fisketur eller spejderlejr. En kniv af denne type vil således f.eks. kunne opbevares i en bil, båd eller campingvogn i tilfælde af, at der skulle opstå behov for reparationer mv.

Som nævnt ovenfor vil der være situationer, hvor besiddelse af knive – herunder små foldekniive – som det helt klare udgangspunkt aldrig vil være berettiget. Det gælder f.eks. til visse større fodboldkampe eller i nattelivet, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter.

Der kan herudover også være andre steder eller situationer i det offentlige rum, hvor det som udgangspunkt ikke vil være anerkendelsesværdigt at medbringe en kniv, herunder en mindre foldekniiv. Der tænkes her på tilfælde, hvor der generelt må antages at være en forøget risiko for, at der kan opstå konfrontationer eller tilspidsede situationer, og hvor der samtidig ikke ses at være hensyn, der taler for, at en kniv skal kunne medbringes. Som eksempel kan nævnes, at knive som udgangspunkt ikke har noget at gøre til f.eks. demonstrationer, større koncerter eller forsamlinger mv.

Udenfor disse situationer vil der som følge af det brede anvendelsesområde for almindelige små foldekniive i praksis være en formodning for, at knive af denne type skal anvendes til et anerkendelsesværdigt formål, medmindre der er konkrete omstændigheder, som taler imod, at dette er tilfældet.

Som eksempel på omstændigheder, som – også udenfor de ovenfor omtalte situationer – vil kunne tale imod, at besiddelsen af en sådan kniv har et anerkendelsesværdigt formål, kan nævnes, at kniven er udformet på en måde, så den uanset størrelsen er egnet som angrebs- og stikvåben, eller at personen, som besidder kniven, tidligere er straffet for flere overtrædelser af våbenlovgivningen.

Særligt om enhåndsbetjente foldekniive

Ved lov nr. 376 af 27. april 2016 om knive og blankvåben mv. er forbuddet mod enhåndsbetjente foldekniive (tidligere våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 5) ophævet. Det betyder, at disse knive er omfattet af den almindelige regel i knivlovens § 1 og derfor kan besiddes på bopælen og kan medbringes på offentlige steder mv, når der foreligger et anerkendelsesværdigt formål hermed, f.eks. i forbindelse med jagt, fiskeri eller andre friluftaktiviteter.

Ifølge forarbejderne til loven vil det som hidtil ved vurderingen af, om der foreligger et anerkendelsesværdigt formål blandt andet indgå, hvordan kniven er udformet. Det forhold, at kniven er enhåndsbetjent, vil i den forbindelse efter omstændighederne kunne tillægges betydning. Kan det lægges til grund, at der er tale om enhåndsbetjent foldekniiv særligt udformet med henblik på brug som et

hurtigtrækkende angrebs- eller stikvåben, og som generelt ikke ses at have et fornuftigt formål, vil der sjældent kunne foreligge et anerkendelsesværdigt formål med at bære en kniv på offentligt tilgængelige steder.

Retspraksis :

Fra retspraksis fra den tidligere våbenlov kan nævnes følgende domme, hvor domstolene direkte eller indirekte har taget stilling til, om der foreligger et ”anerkendelsesværdigt formål” med besiddelsen:

TfK 2014.916, hvor tiltalte ved midnatstid var i besiddelse af en kniv med en klingelængde på 11 cm på offentlig gade, idet kniven lå i en scooter under sædet. Tiltalte forklarede, at han havde fået kniven i gave af en ven et par timer forinden som en forsinket fødselsdagsgave. Han ville ikke fortælle hvem, han havde fået kniven af. Tiltalte var tre gange tidligere straffet for overtrædelse af våbenlovgivningen, heraf to gange for besiddelse af kniv på offentligt sted. Retten fandt det ikke bevist, at der var et anerkendelsesværdigt formål med besiddelse af kniven og idømte tiltalte en tillægsstraf på 14 dages fængsel.

U 2010.789H, der vedrørte besiddelse af et multifunktionsværktøj med et integreret låsbart knivblad på 7,3 cm, der blev opbevaret i handskerummet i en bil, som holdt på offentligt tilgængeligt sted. Det blev under sagen bl.a. oplyst, at tiltalte ikke brugte kniven, men at han jævnligt brugte multifunktionsværktøjets øvrige funktioner på sit arbejde som pædagogmedhjælper og til andre formål af praktisk karakter. Han havde sidst brugt det for ca. en uge siden og havde ikke planer om at bruge det senere den pågældende dag. Det var Højesterets opfattelse, at der ikke havde foreligget et anerkendelsesværdigt formål med besiddelsen af kniven, og at tiltalte derfor var skyldig i overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1 (nu knivlovens § 1).

U 2010.796H, hvor tiltalte i landsretten var fundet skyldig i overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1 (nu knivlovens § 1), ved i sin bil om natten foran et diskotek at have været i besiddelse af to hobbyknive. For Højesteret var anken begrænset til strafudmålingen.

TfK 2009.881Ø, hvor tiltalte i sin bil på offentlig vej havde været i besiddelse af en halskniv med klinge på 7,5 cm, der lå i dørlommen, samt en dolk der lå i bagagerummet sammen med en række andre effekter. Byretten fandt tiltalte skyldig i overtrædelse af straffelovens § 4, stk. 1 (nu knivlovens § 1 samt § 2, stk. 1), vedrørende begge knive. Landsretten frifandt tiltalte for besiddelsen af dolken, idet tiltaltes forklaring om, at en kammerat havde anbragt dolken i bilen, uden at han havde bemærket det, ikke kunne afvises. Derimod fandt landsretten tiltalte skyldig i overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, for besiddelse af halskniven, som tiltalte ifølge sin forklaring havde lagt i dørlommen, da hans kammerat havde tabt den, hvorefter han havde glemt den der.

TfK 2009.453V, hvor tiltalte i sin bil på offentlig vej havde været i besiddelse af en foldekniv med en klinge på 8,5 cm. Tiltalte havde brugt kniven som et stykke værktøj på en forlygte for 2-3 måneder siden, og det skyldtes en forglemmelse, at kniven fortsat befandt sig i bilen. Både byretten og landsretten fandt tiltalte skyldig i overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1 (nu knivlovens § 1).

U 2009.82Ø, hvor tiltalte, der anvendte kniv som et arbejdsredskab, under en erhvervsmæssig begrundet rejse til udlandet havde medbragt en foldekniv med en klingelængde på over 7 cm i sin håndbagage, hvilket blev opdaget i lufthavnens sikkerhedskontrol. Det var som følge af hans erhverv et anerkendelsesværdigt formål, at han havde medbragt kniven, men ikke at denne efter indtjekning blev opbevaret i håndbagagen. Han blev derfor fundet skyldig i overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1 (nu knivlovens § 1), men da det utvivlsomt skyldtes en forglemmelse, at han ikke havde anbragt kniven i sin kuffert, lod landsrettens flertal bødestraffen bortfalde i medfør af straffelovens § 83, 2. pkt.

TfK 2009.384V, hvor tiltalte havde været i besiddelse af en foldekniv med en låsbar klinge på over 7 cm. Tiltalte benyttede kniven i forbindelse med sit arbejde som skomager og havde efter sin forklaring

ved en forglemmelse medbragt kniven uden for værkstedet og var nu på vej til arbejde. Landsretten fandt tiltalte skyldig i overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1 (nu knivlovens § 1), idet tiltalte efter det oplyste ikke reparerede sko andre steder end på sit værksted, og det således ikke var nødvendigt for arbejdets udførelse, at han bar knive andre steder end på værkstedet.

TfK 2009.328/2V, hvor tiltalte havde været i besiddelse af en hobbykniv med låsbart blad i sin bil på en offentlig parkeringsplads. Kniven lå i bilen, da tiltalte kørte ud til en anholdelse af sin svoger. I landsretten forklarede tiltalte, at han havde været i lære som tømrer den pågældende dag. Landsretten fandt, ligesom byretten, tiltalte skyldig i overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1 (nu knivlovens § 1).

U 2007.703Ø, hvor landsretten konfiskerede en kniv, som tiltalte benyttede i sit hverv som kok på en sushibar. Retten fandt, at tiltalte ved at medtage kniven, da han efter arbejdstid ”gik i byen”, og ved at færdes med kniven i den indre by indtil kl. 05.20 den følgende morgen, havde udvist en sådan mangel på forståelse for forsvarlig omgang med arbejdsredskaber, der kan benyttes som våben, at det var påkrævet at konfiskere kniven.

U 2007.316Ø, hvor landsrettens flertal fandt, at den omstændighed, at tiltalte bar en kniv (kirpan) som troende sikh, ikke kunne anses som et andet lignende anerkendelsesværdigt formål omfattet af våbenlovens § 4, stk. 1 (nu knivlovens § 1).

Som en særlig situation kan henvises til dommen gengivet i U 2008.671H hvor tiltalte, der arbejdede som journalist for en gratisavis, på en restaurant i transithallen i Københavns Lufthavn tog en grillkniv med en klinge på 7,8 cm og medbragte den skjult i en avis til en gate, hvor han efter forudgående aftale med en fotograf fik taget billeder af sig selv med kniven. Tiltaltes formål var at afsløre en sikkerhedsbrist i kontrollen af passagerer i lufthavnen. Højesterets flertal på fem dommere fandt, at der forelå en overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1 (nu knivlovens § 1), men lod straffen bortfalde i medfør af straffelovens § 83, mens mindretallet på to dommere fandt, at der ikke forelå en overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, da overtrædelsen havde et ”lignende anerkendelsesværdigt formål”.

4.3.4. Skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm, jf. § 2, stk. 2

Ifølge knivlovens § 2, stk. 1, nr. 1, kræver det tilladelse fra politiet at erhverve, besidde, bære eller anvende skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm.

Det følger dog af lovens § 2, stk. 2, at dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, uanset bestemmelsen i stk. 1, kan anvendes i erhverv, til husholdningsbrug eller til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller til et andet lignende anerkendelsesværdigt formål, hvis de er udformet hertil. Det anføres i forarbejderne til lov nr. 376 af 27. april 2016, at bestemmelsen er en videreførelse af den tidligere bestemmelse i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3 (bekendtgørelse nr. 1248 af 30. oktober 2013 om våben og ammunition mv.), og at den ikke indebærer nogen ændring i forhold til gældende ret (L 107 af 27. januar 2016, de specielle bemærkninger til § 2).

Ordlyden af lovens § 2, stk. 2, indebærer imidlertid efter Rigsadvokatens opfattelse, at de nævnte dolke og knive med en klinge over 12 cm kan anvendes, også til sportsudøvelse og andet anerkendelsesværdigt formål, hvis de er udformet hertil, selv om dette ikke fremgik af den tidligere bestemmelse i våbenbekendtgørelsen. Det vil i alle tilfælde bero på en konkret vurdering, om der foreligger et anerkendelsesværdigt formål med at besidde en kniv. Ved denne vurdering vil der som nævnt ovenfor skulle lægges vægt på knivens art, anvendelsesområde og den situation, hvorunder kniven besiddes. Det bemærkes, at knivlovens § 2, stk. 2, alene omhandler ”dolke og knive”. På den baggrund er sværd, bajonetter, kårder, macheter og sabler (bortset fra champagnesabler til husholdningsbrug som i praksis kan anses for omfattet af den nugældende våbenbekendtgørelses § 16, stk. 3, hvis de skal anvendes til

husholdningsbrug), mv. således ikke omfattet af bestemmelsen. Det må efter Rigsadvokatens opfattelse i øvrigt antages, at der kun undtagelsesvist vil kunne foreligge et anerkendelsesværdigt formål med at besidde en kniv eller dolk med en klinge over 12 cm, hvis det ikke sker som led i erhverv, til husholdningsbrug eller til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse.

4.4. Oversigt over ændringer i våbenlovens § 10, stk. 1, og straffelovens § 192 a

	Våbenloven	Straffelovens § 192 a
Før 1997	§ 10, stk. 1 (fra 1946): ”Med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år straffes den, der overtræder §§ 1-2 a, §§ 2 c-e, § 4, stk. 1, § 5, § 6, stk. 1 og § 7”	
1997-loven	Ny § 10, stk. 2: ”Består overtrædelsen i besiddelsen af skydevåben under særlig skærpende omstændigheder , herunder besiddelse af skydevåben med tilhørende ammunition på offentligt tilgængelige steder eller gentagne tilfælde af besiddelse af skydevåben, er straffen fængsel indtil 2 år.”	Ny § 192 a: ”Den, som i strid med lovgivningen om våben og eksplosivstoffer indfører, tilvirker, besidder, bærer, anvender eller overdrager våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnede til at forvolde betydelig skade, straffes med fængsel indtil 4 år.”
2008-loven	Ny formulering af § 10, stk. 2: ”Består lovovertrædelsen i besiddelse af skydevåben under særlig skærpende omstændigheder, herunder gentagne tilfælde af besiddelse af skydevåben, er straffen fængsel indtil 2 år” (Da besiddelse af skydevåben på et offentligt tilgængeligt sted blev omfattet af ny § 192 a, stk. 1, nævnes denne form for besiddelse ikke længere som særlig skærpende omstændighed i våbenlovens § 10, stk. 2)	Helt ny § 192 a, stk. 1, mens tidligere stk. 1 blev til stk. 2 ”Den, som besidder, bærer eller anvender skydevåben i strid med lovgivningen om våben og eksplosivstoffer under særlig skærpende omstændigheder , straffes med fængsel indtil 4 år, når overtrædelsen sker på

		offentligt tilgængeligt sted.”
2009-loven	Våbenlovens § 10, stk. 2 blev ophævet fordi alle overtrædelser af våbenloven under særlig skærpende omstændigheder blev omfattet af strfl. § 192 a. Våbenlovens § 10, stk. 1 omfatter herefter ”almindelig” ulovlig våbenbesiddelse under skærpende omstændigheder. Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.	Ny formulering af § 192 a, stk. 1 og stk. 2 ”Med fængsel fra 1 år indtil 6 år straffes den, der overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer ved under særlig skærpende omstændigheder at indføre, udføre, transportere, erhverve, overdrage, besidde, bære, anvende, tilvirke, udvikle eller med henblik på udvikling forske i 1) skydevåben 2) andre våben eller eksplosivstoffer, når våbnet eller eksplosivstofferne på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade Stk. 2. Den, der i øvrigt overtræder lovgivningen om våben og eksplosivstoffer under særlig skærpende omstændigheder, straffes med fængsel indtil 6 år.”
Lov nr. 274 af 27. marts 2012	Ny formulering af § 10, stk. 2: ”Overtrædelse af § 4, stk. 1, straffes med bøde, under skærpende omstændigheder dog med fængsel indtil 2 år.” (Skærpelse af straffen for overtrædelse af knivforbuddet)	

Lov nr. 1623 af 26. december 2013	Ny § 10, stk. 3, vedrørende sanktioner for overtrædelse af forordning om markedsføring og brug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer mv. Stk. 3-4 bliver herefter stk.4-5.	
Lov nr. 733 af 25. juni 2014 ("Bandepakken")	I § 10, stk. 2, indsættes som 2. pkt.: "Ved fastsættelse af straffen skal det særlig anses for skærpende, at gerningsmanden flere gange tidligere er straffet for overtrædelse af § 4, stk. 1." (Skærpelse af straffen i gentagelsestilfælde for overtrædelse af knivforbuddet)	Ny stk. 3 indsat: Stk. 3. Ved fastsættelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben efter stk. 1, nr. 1, skal det indgå som en skærpende omstændighed, at skydevåbnet besiddes på offentligt tilgængeligt sted. Besiddes der samtidig ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, skal dette indgå som en yderligere skærpende omstændighed ved straffastsættelsen.
Lov nr. 376 af 27. april 2016 ("Knivloven")	§ 10, stk. 2, ophæves. Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.	

5. Straf og andre retsfølger

5.1. Generelt om strafudmålingen i våbensager

5.1.1. Nedsættelse af bøder

Såfremt straffen i den konkrete sag er bøde, skal man ved fastsættelse af bøden være opmærksom på, at der gælder særlige regler for bødefastsættelsen for unge mellem 15 og 18 år samt personer med en særlig lav indtægt, dvs. en indtægt der er mindre end tre fjerdedele af dagpengebeløbet for en fuldtidsbeskæftiget.

Bøden til unge under 18 år skal generelt nedsættes til det halve beløb uden en konkret vurdering af indtægtsforholdene.

Nedsættelsen af bøden skal ske ved anklagemyndighedens foranstaltning i forbindelse med udsendelse af bødeforelæg eller ved nedlæggelsen af påstand om bøde.

Bøden til personer med særlig lav indtægt kan, hvis den sigtede fremlægger den fornødne dokumentation for sine indtægtsforhold, nedsættes til det halve beløb.

Det bemærkes, at det er forholdene på gerningstidspunktet, der er afgørende for en eventuel nedsættelse.

Nærmere retningslinjer, herunder indtægtsgrænser for bødenedsættelse, kan findes i Rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Strafudmåling (§ 80).

5.1.2. Kumulation

Der er i forarbejderne til lovændringerne af våbenloven fra år 2004 og frem ikke generelle bemærkninger om straffen ved besiddelse af flere ulovlige våben eller ved flere tilfælde af ulovlig våbenbesiddelse til samtidig pådømmelse.

For så vidt angår besiddelse af knive mv. fremgår det dog af forarbejderne til lov nr. 376 af 27. april 2016 (de specielle bemærkninger til § 7), at hvis overtrædelsen af knivlovens § 1 eller § 2 består i samtidig besiddelse af flere ulovlige våben, eller hvis flere tilfælde af ulovlig våbenbesiddelse er til samtidig pådømmelse, finder straffelovens § 88 anvendelse. Der skal således fastsættes en samlet straf for samtlige forhold. Hvis der er tale om et tilfælde, hvor der måtte blive idømt bødestraf, vil det således bero på en konkret vurdering, om bøden skal fastsættes ved sammenlægning af normalbøderne for de enkelte overtrædelser (absolut kumulation) eller til et mindre beløb (modereret kumulation). Det er forudsat i forarbejderne, at der som udgangspunkt skal anvendes modereret kumulation.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at medmindre andet er udtrykkeligt angivet, gælder det almindelige princip om modereret kumulation i straffelovens § 88 for strafudmålingen i alle sager vedrørende overtrædelse af våbenloven og straffelovens § 192 a.

5.2. Skydevåben

Straffen for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, er fængsel fra 1 år indtil 6 år.

5.2.1. Besiddelse af særdeles farlige skydevåben omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1

Besiddelse på offentligt tilgængelige steder

Ved lov nr. 733 af 25. juni 2014 er stk. 3 blevet indsat i straffelovens § 192 a, hvorefter det ved fastsættelsen af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben efter stk. 1, nr. 1, skal indgå som en skærpende omstændighed, at skydevåbnet besiddes på offentligt tilgængeligt sted. Hvis der samtidig besiddes ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, skal dette indgå som en yderligere skærpende omstændighed ved straffastsættelsen, jf. pkt. 4.1.2.1.

Er der tale om besiddelse af særdeles farlige skydevåben, f.eks. maskinpistoler, omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1 på offentligt tilgængeligt sted, forudsættes straffen i førstegangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 2 år og 2 år og 6 måneder, når våbnet besiddes uden ammunition, der kan affyres med våbnet, og ubetinget fængsel mellem 2 år og 6 måneder og 3 år, når våbnet besiddes med ammunition, der kan affyres med skydevåbnet. Det forudsættes endvidere, at der i gentagelsestilfælde sker en betydelig skærpelse af straffen. Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 733 af 25. juni 2014 (L 112 af 15. januar 2014, de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.).

Også i andre tilfælde end gentagelsestilfælde kan der efter en konkret vurdering være grundlag for, at straffen fastsættes i et højere niveau. Det følger således af forarbejderne til lov nr. 501 af 12. juni 2009 (L 211 af 29. april 2009, de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.6.), at der i sager, hvor der foreligger organiseret ulovlig indførsel af skydevåben, organiseret ulovlig handel med våben og ulovlige våbenlagre, forudsættes fortsat væsentligt strengere straffe end de angivne udgangspunkter for strafudmålingen.

Fastsættelsen af straffen vil i øvrigt fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Besiddelse på bopæl eller andet ikke offentligt tilgængeligt sted

Bestemmelsen i straffelovens § 192 a, stk. 3, tilsigter ikke nogen ændring i straffniveauet for så vidt angår besiddelse mv. af skydevåben (med eller uden ammunition) på bopælen eller andet ikke offentligt tilgængeligt sted, jf. pkt. 4.1.2.1.

Er der tale om besiddelse af særdeles farlige skydevåben (f.eks. maskinpistoler) følger det af forarbejderne til lov nr. 501 af 12. juni 2009 (lovforslag nr. L 211 af 29. april 2009, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.5. og 3.2.7.), at straffen i førstegangstilfælde bør fastsættes til fængsel i mindst 1 år og 8 måneder til 2 år.

Det kan efter Rigsadvokatens opfattelse ikke antages, at denne strafposition skulle være ændret som følge af udvidelsen af anvendelsesområdet i den vedtagne affattelse af straffelovens § 192 a, stk. 1 ved lovændringen i 2009, jf. pkt. 4.1.2., eller som følge af Højesterets domme, jf. pkt. 4.1.5.

Fra retspraksis kan nævnes U 2011.948 Ø, hvor straffen for en banderelateret persons besiddelse af en skarpladt maskinpistol blev fastsat til fængsel i 2 år.

5.2.2. Andre skydevåben

Straffen for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 1, er fængsel fra 1 år indtil 6 år.

5.2.2.1 Besiddelse af andre skydevåben omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1

Besiddelse på offentligt tilgængelige steder

Ved lov nr. 733 af 25. juni 2014 er stk. 3 blevet indsat i straffelovens § 192 a, hvorefter det ved fastsættelsen af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben efter stk. 1, nr. 1, skal indgå som en skærpende omstændighed, at skydevåbnet besiddes på offentligt tilgængeligt sted. Hvis der samtidig besiddes ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, skal dette indgå som en yderligere skærpende omstændighed ved straffastsættelsen, jf. pkt. 4.1.2.1.

Det forudsættes, at der ved strafudmålingen efter straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 1, for ulovlig besiddelse af skydevåben på offentligt tilgængeligt sted fremover tages udgangspunkt i nedenstående straffniveauer, jf. forarbejderne til lov nr. 733 af 29. april 2014 (L 112 af 15. januar 2014, de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2. samt bemærkningerne til lovforslagets § 192 a, stk. 3):

Ulovlig besiddelse af skydevåben uden ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på offentligt tilgængeligt sted forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt straffet med ubetinget fængsel i 1 år og 3 måneder. I gentagelsestilfælde forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 1 år og 8 måneder og 2 år.

Ulovlig besiddelse af skydevåben med ammunition, der kan affyres med skydevåbnet, på offentligt tilgængeligt sted forudsættes i førstegangstilfælde som udgangspunkt straffet med ubetinget fængsel i 1 år og 6 måneder. I gentagelsestilfælde forudsættes straffen som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel mellem 2 år og 2 år og 6 måneder.

Også i andre tilfælde end gentagelsestilfælde kan der efter en konkret vurdering være grundlag for, at straffen fastsættes i et højere niveau. Det følger således af forarbejderne til lov nr. 501 af 12. juni 2009 (L 211 af 29. april 2009, de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.6.), at der i sager, hvor der foreligger organiseret ulovlig indførsel af skydevåben, organiseret ulovlig handel med våben og ulovlige våbenlagre, forudsættes fortsat væsentligt strengere straffe end de angivne udgangspunkter for strafudmålingen.

Fastsættelsen af straffen vil i øvrigt som i alle andre straffesager bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde, hvorfor normalstraffen i medfør af straffelovens almindelige regler kan fraviges i både op- og nedadgående retning.

Besiddelse på bopæl eller andet ikke offentligt tilgængeligt sted

Bestemmelsen i straffelovens § 192 a, stk. 3 tilsigter ikke nogen ændring i strafniveauet for så vidt angår besiddelse mv. af skydevåben (med eller uden ammunition) på bopælen eller andet ikke offentligt tilgængeligt sted, jf. pkt. 4.1.2.1.

For så vidt angår besiddelse af andre skydevåben på bopælen mv. skal straffen som udgangspunkt fastsættes til fængsel i 1 år, jf. herved U 2010.2552 H, U 2011.502 H og U 2011. 3447 H. Er der tale om gentagelsestilfælde, skal der ske en betydelig skærpelse af straffen. Det følger af forarbejderne til både lov nr. 411 af 10. juni 1997 (lovforslag nr. L 98 af 28. november 1996, de almindelige bemærkninger pkt. 11.2.) og lov nr. 501 af 12. juni 2009 (lovforslag nr. L 211 af 29. april 2009, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.5. vedrørende straffen for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 2, i det oprindelige lovforslag).

Der fremkom ingen tilkendegivelser om det konkrete strafniveau i gentagelsestilfælde, da besiddelse af skydevåben på bopælen mv. under særlig skærpende omstændigheder i det endelige forslag til lov nr. 501 af 12. juni 2009 blev flyttet fra § 192 a, stk. 2, til § 192 a, stk. 1, nr. 1. Rigsadvokaten er imidlertid af den opfattelse, at strafniveauet i dette tilfælde bør fastsættes i samme niveau som det tidligere strafniveau i gentagelsestilfælde ved besiddelse af skydevåben på offentligt tilgængeligt sted, idet der efter Højesterets praksis i førstegangstilfælde var en ligestilling af de to overtrædelser. Straffen i gentagelsestilfælde ved besiddelse af skydevåben på bopælen mv. bør således efter Rigsadvokatens opfattelse som udgangspunkt fastsættes til fængsel mellem 1 år og 4 måneder og 1 år og 8 måneder, hvilket var strafpositionerne for gentagelsestilfælde af besiddelse af skydevåben på offentligt tilgængeligt sted forud for ændringen i lov nr. 733 af 25. juni 2014, (lovforslag nr. L 211 af 29. april 2009, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.4.).

I U 2011.3439 H, hvor tiltalte tidligere var straffet flere gange for overtrædelse af våbenloven og for personfarlig kriminalitet, stadfæstede Højesteret strafudmålingen på fængsel i 1 år og 3 måneder, hvilket var i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand. Rigsadvokaten var dog afskåret fra at påstå skærpelse i Højesteret, idet anklagemyndigheden havde påstået stadfæstelse i landsretten. Det er derfor Rigsadvokatens opfattelse, at denne sag ikke udelukker et strafniveau som anført ovenfor.

Efter Rigsadvokatens opfattelse kan der også i andre tilfælde end gentagelsestilfælde efter en konkret vurdering være grundlag for, at straffen fastsættes i et højere niveau end udgangspunktet på fængsel i 1 år.

Det følger således af forarbejderne til lov nr. 501 af 12. juni 2009 (lovforslag nr. L 211 af 29. april 2009, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.6.), at der i sager, hvor der foreligger organiseret ulovlig indførsel af skydevåben, organiseret ulovlig handel med våben og ulovlige våbenlagre, forudsættes fastsat væsentligt strengere straffe end de angivne udgangspunkter for strafudmålingen.

Fra retspraksis kan nævnes TfK 2011.485/2Ø, hvor straffen for besiddelse af syv skydevåben med ammunition på bopælen blev udmålt til fængsel i 1 år og 3 måneder, heraf 1 år, der blev undtagelsesvis gjort betinget bl.a. med henvisning til, at våbnene blev opbevaret i aflåste våbenskabe, at tiltalte ikke havde nogen tilknytning til det kriminelle miljø, og at han var ustraffet.

Fastsættelsen af straffen vil dog som i alle andre straffesager bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde. Minimumsstraffen på 1 års fængsel i straffelovens § 192 a, stk. 1, kan fraviges i medfør af den almindelige regel i straffelovens § 83, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold afgørende taler herfor.

Anvendt skydevåben

Har et våben eller eksplosivstof ikke blot været i gerningsmandens besiddelse, men også været anvendt enten på offentligt eller ikke offentligt tilgængeligt sted, forudsættes straffen også fastsat noget over det angivne straffniveau, jf. forarbejderne til lov nr. 501 af 12. juni 2009 (lovforslag nr. L 211 af 29. april 2009, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.8.).

5.2.2.2. Besiddelse af andre skydevåben omfattet af våbenlovens § 10, stk. 1

Overtrædelse af våbenlovens forbud mod besiddelse af skydevåben mv. straffes efter våbenlovens § 10, stk. 1, med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år.

I de tilfælde, hvor der ikke foreligger skærpende omstændigheder ved besiddelse af skydevåben, er udgangspunktet en bøde på 4.000 kr.

Dette udgangspunkt blev opretholdt ved lovændringen i 2009, det fremgår af forarbejderne til lov nr. 501 af 12. juni 2009 (L 211 af 29. april 2009, de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.5.).

Hvis der foreligger skærpende omstændigheder, f.eks. fordi våben er blevet opbevaret uforsvarligt, er strafferammen fængsel indtil 2 år. I U 2011.494H, U 2011.498H og U 2011.504H, der er refereret i pkt. 4.1.5., udtalte Højesteret, at straffen i disse tilfælde som udgangspunkt bør fastsættes til fængsel i 4-6 måneder. Højesteret henviste i den forbindelse til den betydelige skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af skydevåben under særlig skærpende omstændigheder (straffelovens § 192 a), som blev gennemført ved lov nr. 501 af 12. juni 2009.

I de nævnte højesteretsdomme blev straffen for besiddelse af en pencilstol uden ammunition udmålt til fængsel i 10 måneder inklusiv en reststraf på 124 dage, mens straffen for besiddelse af et oversavet haglgevær med ammunition blev udmålt til fængsel i 6 måneder, og straffen for besiddelse af to jagtvåben uden ammunition blev udmålt til fængsel i 4 måneder.

Er der tale om et gentagelsestilfælde, bør straffen som udgangspunkt forhøjes til fængsel i ca. 8 måneder, jf. U 2011.3442H refereret i pkt. 4.1.5.

5.2.3. Besiddelse af andre særdeles farlige våben efter straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2

Straffelovens § 192 a, stk. 3 finder ikke anvendelse på besiddelse af andre særdeles farlige våben, hvorfor udgangspunktet for straffastsættelsen i førstegangstilfælde af forhold omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2, fortsat vil være fængsel i mindst 1 år og 8 måneder til fængsel i 2 år, uanset om de pågældende våben og eksplosivstoffer besiddes på et offentligt eller ikke offentligt tilgængeligt sted, jf. pkt. 3.2.7. i lovforslag nr. L 211 fremsat den 29. april 2009.

Under hensyn til mangfoldigheden af de typer af våben og eksplosivstoffer, som kan falde ind under denne bestemmelse, må det overlades til domstolene at vurdere fra sag til sag, om det ved straffastsættelsen bør indgå som en skærpende omstændighed, at besiddelsen sker på offentligt tilgængeligt sted.

Dette hænger sammen med, at antagelsen om, at det ud fra en generel betragtning er farligere og dermed mere strafværdigt at besidde et skydevåben på offentligt tilgængeligt sted end på bopælen mv., ikke nødvendigvis gør sig gældende, når der er tale om våben og eksplosivstoffer omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 1, nr. 2. F.eks. kan en bombe efter omstændighederne udgøre en større fare i en bolig i et lejlighedskompleks end på et offentligt tilgængeligt sted.

Der kan henvises til forarbejderne til lov nr. 733 af 25. juni 2014 (lovforslag nr. L 112 af 15. januar 2014, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.

5.2.4. Andre overtrædelser af våbenloven under særligt skærpende omstændigheder

Straffelovens § 192 a, stk. 2, omfatter overtrædelser af våbenlovgivningen under særlig skærpende omstændigheder, der angår andre våben end skydevåben eller særdeles farlige våben eller eksplosivstoffer, se pkt. 4.2.

Ved vurderingen af, om der foreligger særligt skærpende omstændigheder, bør der ifølge forarbejderne til lov nr. 501 af 12. juni 2009 (L 211 af 29. april 2009) først og fremmest lægges vægt på våbnets farlighed.

Det følger endvidere af forarbejderne til lovændringen, at straffen for overtrædelse af straffelovens § 192 a, stk. 2, afhænger af de konkrete omstændigheder, f.eks. våbnets eller eksplosivstoffets farlighed, mængden af våben eller eksplosivstoffer, og hvilke forhold våben eller eksplosivstoffer opbevares under.

5.2.5. Våbendele

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 538 af 26. maj 2010 (L 147 af 25. februar 2010, de almindelige bemærkninger, pkt. 7.4.1.1.), at der ikke er tilsigtet nogen ændring i straffniveaue for besiddelse mv. af våbendele.

Besiddelse mv. af våbendele straffes således efter våbenlovens § 10, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 2, med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder indtil 2 år.

Der er ikke fastsat nærmere retningslinjer omkring strafniveauet, hvorfor dette beror på en konkret vurdering af de samlede omstændigheder i sagen, men vil som udgangspunkt være bødestraf.

Om våbende se i øvrigt pkt. 4.1.1.

5.2.6. Besiddelse af ammunition til skydevåben

Besiddelse af skarp ammunition uden tilhørende skydevåben straffes som udgangspunkt med en bøde på 700 kr., jf. våbenlovens § 10, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 3.

Fra retspraksis kan henvises til TfK 2009.499Ø, der er refereret i pkt. 5.6.2.

5.2.7. Opbevaring af våben

Ifølge våbenbekendtgørelsen § 22, stk. 1, skal våben og ammunition, der er nævnt i våbenlovens § 1, stk. 1, og stk. 2, litra a-d og i våbenbekendtgørelsens § 16, opbevares forsvarligt og på et sted, der er utilgængeligt for uvedkommende.

Efter § 22, stk. 3, skal opbevaring af indtil 25 af de våben, der er nævnt i våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 1, eller indtil 10 særligt farlige våben, jf. stk. 8, ske i et sikringsskab, der skal opfylde særlige krav.

I sager om uforsvarlig opbevaring af våben uden skærpende omstændigheder er straffen en bøde på 3.000 kr.

Det forudsættes, at de pågældende våben lovligt kan besiddes, jf. reglerne om våbentilladelse.

Foreligger der skærpende omstændigheder, f.eks. i form af at våbnet er ladet, eller findes der flere uforsvarligt opbevarede våben, nedlægges påstand om en skærpet bøde.

Bøden er fastsat under hensyntagen til den besparelse, der opnås ved manglende indkøb af godkendt sikringsskab efter retningslinjerne i våbenbekendtgørelsen. Det bemærkes, at personer tilhørende samme husstand kan anvende samme sikringsskab, jf. våbenbekendtgørelsens § 22, stk. 9.

5.3. Gasvåben

5.3.1. Besiddelse på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder

Besiddelse mv. uden tilladelse af gasvåben er ulovligt efter våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 5, jf. § 2, stk. 1. Gasvåben omfatter gasgeværer, gaspistoler, gasrevolvere, gashåndbomber, gaspatroner og øvrige gasvåben.

Besiddelse på bopælen af sådanne våben uden skærpende omstændigheder straffes med en bøde på 4.000 kr.

Såfremt der foreligger skærpende omstændigheder, såsom at våbnet er ladet, at der foreligger flere våben, at der foreligger tidligere overtrædelser af våbenloven mv., nedlægges efter en konkret vurdering påstand om en skærpet bøde eller frihedsstraf.

5.3.2 Besiddelse på offentligt tilgængelige steder

Henset til faren ved gasvåben bør det ved strafudmålingen tillægges betydning som en skærpende omstændighed, at våbnet er besiddet på offentligt tilgængeligt steder.

Er der tale om besiddelse af et uladt gasvåben, og foreligger der ikke i øvrigt skærpende omstændigheder, vil der dog efter en konkret vurdering kunne nedlægges påstand om bøde, jf. pkt. 5.3.1.

Er der imidlertid tale om et ladt våben, eller foreligger der i øvrigt én eller flere skærpende omstændigheder, jf. pkt. 5.3.1., må der i hver enkelt sag foretages en konkret vurdering for at afgøre, om der skal nedlægges påstand om en skærpet bøde eller frihedsstraf.

5.3.3. Besiddelse af gasammunion

Besiddelse af gasammunion alene straffes i medfør af våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 5, jf. våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 11, med en bøde på 700 kr.

5.3.4. Spraydåser til selvforsvarsbrug

I medfør af våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 5, jf. våbenbekendtgørelsen § 16, stk. 1, nr. 3, er det forbudt uden tilladelse at erhverve, besidde, bære eller anvende spraydåser til selvforsvarsbrug, herunder tåregasampuller, –spraydåser og –patroner. Efter forarbejderne til lov nr. 503 af 7. juni 2006 (L 130 af 25. januar 2006, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.4.3.) omfatter forbuddet f.eks. tåregas og peberekstrakt til selvforsvarsbrug.

Ulovlig besiddelse på bopælen mv. af spraydåser til selvforsvarsbrug uden skærpende omstændigheder straffes med en bøde på 1.400 kr.

Det bemærkes, at tilstedeværelsen af skærpende omstændigheder, jf. pkt. 5.3.1., bør medføre påstand om en skærpet bøde.

I de senere år har der udviklet sig en praksis for besiddelse på offentligt tilgængelige steder af spraydåser.

Ulovlig besiddelse af spraydåser til selvforsvarsbrug på offentligt tilgængelige steder uden skærpende omstændigheder straffes med en bøde på 3.000 kr.

Fra retspraksis kan henvises til TfK 2003.291Ø, hvor tiltalte havde besiddet en gas på offentligt sted. Tiltalte, der endvidere havde overtrådt § 3, stk. 1, i den dagældende politivedtægt, blev i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand idømt en bøde på 3.400 kr., heraf 3.000 kr. for besiddelsen af gassprayen.

Også ved ulovlig besiddelse på offentligt tilgængeligt sted, bør tilstedeværelsen af skærpende omstændigheder, jf. pkt. 5.3.1., medføre påstand om en skærpet bøde.

5.4. Signalvåben og kombinerede gas- og signalvåben

Signalvåben og kombinerede gas- og signalvåben er omfattet af våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 8. Et kombineret gas- og signalvåben er et våben, hvortil der kan anvendes både gasammunion og signalammunion.

Er der tale om udstyr, der udelukkende er konstrueret til affyring af nødraketter og nødblus, er udstyret ikke omfattet af bestemmelsen.

Ifølge forarbejderne til loven (lov nr. 363 af 2. juni 1999, L 130 af 3. december 1998) var det primære formål med at inddrage signalvåben og kombinerede gas- og signalvåben under våbenlovens bestemmelser, at disse våben findes i forskellige udformninger, der oftest har en betydelig lighed med egentlige skydevåben, og at de under visse omstændigheder kan være farlige. Inddragelsen under våbenlovens almindelige kontrolordning har derfor til formål at begrænse udbredelsen af disse våben.

Disse våben må strafmæssigt sidestilles med gasvåben, jf. pkt. 5.3.

5.4.1 Besiddelse på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder

Besiddelse på bopælen uden skærpende omstændigheder straffes med en bøde på 4.000 kr.

Såfremt der foreligger skærpende omstændigheder, jf. pkt. 5.3.1., nedlægges efter en konkret vurdering påstand om en skærpet bøde eller frihedsstraf.

5.4.2. Besiddelse på offentligt tilgængelige steder

Henset til faren ved gas- og signalvåben bør det ved straffens udmåling tillægges betydning som en skærpende omstændighed, at våbnet er besiddet på offentligt tilgængeligt sted.

Er der tale om besiddelse af et uladt signalvåben eller kombineret gas- og signalvåben og foreligger der ikke i øvrigt skærpende omstændigheder, vil der dog efter en konkret vurdering kunne nedlægges påstand om bøde.

Er der imidlertid tale om et ladt våben, eller foreligger der i øvrigt én eller flere skærpende omstændigheder, jf. pkt. 5.3.1., må der i hver enkelt sag foretages en konkret vurdering med henblik på at afgøre, om der skal nedlægges påstand om en skærpet bøde eller frihedsstraf.

5.4.3. Besiddelse af ammunition

Besiddelse af ammunition til et kombineret gas- og signalvåben straffes ligesom gasammunition, jf. pkt. 5.3.3., med en bøde på 700 kr.

Besiddelse af ammunition til signalvåben alene straffes efter fyrværkeriloven med en bøde i samme størrelsesorden, jf. rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Fyrværkeri.

5.5. Knive og blankvåben mv.

5.5.1 Generelt om straffastsættelsen

Overtrædelse af knivlovens §§ 1-2 straffes i medfør af § 7, stk. 1, med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år.

Nedenstående retningslinjer for anklagemyndighedens strafpåstande i sager om knive og blankvåben gælder for sager, hvor forholdet er begået efter den 1. juli 2016, jf. § 8 i lov nr. 376 af 27. april 2016.

Hvis forholdet er begået forud for den 1. juli 2016, skal anklagemyndigheden nedlægge påstand efter de hidtil gældende retningslinjer, som kan findes i vidensbasen under historiske dokumenter.

Anklagemyndighedens strafpåstand vil i alle tilfælde bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og de nedenfor angivne strafpåstande vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.5.2. Besiddelse på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder

Bødestraffen for besiddelse af knive på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder fremgår af forarbejderne til lov nr. 217 af 31. marts 2004 (L nr. 97 af 26. november 2003, de almindelige bemærkninger pkt. 3.2).

1. gangstilfælde:

Overtrædelse af knivlovens § 2, stk. 1, nr. 1, 2, 7 og 8, ved ulovlig besiddelse mv. af skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm (nr. 1), knive med tværstillet greb beregnet til stød (push daggert) (nr. 2), kastestjerne, kasteknive, kasteøkser og lignende (nr. 7), kårdestokke og andre blankvåben, der fremtræder som en anden genstand (nr. 8), straffes med en bøde på 1.000 kr.

Overtrædelse af knivlovens § 2, stk. 1, nr. 3-6, ved ulovlig besiddelse mv. af springknive, springstiletter (nr. 3), faldknive, faldstiletter (nr. 4), foldekknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd (butterflyknive) (nr. 5), og knive, der er konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd (nr. 6), straffes med en bøde på 3.000 kr.

I **2. gangstilfælde** udmåles samme bødestraf som i 1. gangstilfælde.

I **3. gangstilfælde** skal der nedlægges påstand om en frihedsstraf.

5.5.3. Besiddelse på offentligt tilgængelige steder

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt nedlægge påstand i overensstemmelse med følgende strafpositioner, der fremgår af forarbejderne til lov nr. 376 af 27. april 2016 (L 107 af 27. januar 2016, de almindelige bemærkninger afsnit 2.4.1.1. og de specielle bemærkninger til § 7):

1. gangstilfælde uden skærpende omstændigheder

I sager om overtrædelse af knivlovens § 1, det vil sige ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, uden at der foreligger et anerkendelsesværdigt formål og uden samtidig overtrædelse af knivlovens § 2, stk. 1, skal anklagemyndigheden som udgangspunkt nedlægge påstand om en bøde på 3.000 kr.

I sager, hvor der foreligger en overtrædelse af både knivlovens § 1 og § 2, skal anklagemyndigheden som udgangspunkt nedlægge påstand om en bøde på 5.000 kr.

1. gangstilfælde med skærpende omstændigheder

Det er nærmere beskrevet under pkt. 5.5.4., hvornår der foreligger skærpende omstændigheder.

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt – uanset om tiltalte er over eller under 18 år – nedlægge påstand om, at tiltalte idømmes en ubetinget fængselsstraf på 7 dages fængsel.

Hvis betingelserne herfor er opfyldt, kan straffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Hvis tiltalte tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, eller §§ 123, 216, 237, 244-246, 266 eller 288, skal anklagemyndigheden som udgangspunkt nedlægge påstand om en ubetinget fængselsstraf på 40 dage.

Hvis betingelserne herfor er opfyldt, kan straffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Hvis der er forløbet 10 år eller mere efter, at den tidligere straf er udstået, endeligt eftergivet eller bortfaldet, og den nye strafbare handling blev begået, ophører gentagelsesvirkningen, jf. straffelovens § 84, stk. 3.

2. gangstilfælde

Tiltalte er tidligere idømt bøde

I andengangstilfælde skal anklagemyndigheden som udgangspunkt – uanset om den tiltalte er over eller under 18 år – nedlægge påstand om, at tiltalte idømmes ubetinget fængsel i 7 dage.

Hvis betingelserne herfor er opfyldt, kan straffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Det er anført i forarbejderne til lov nr. 376 af 27. april 2016 ([L 107 af 27. januar 2016](#), de specielle bemærkninger til § 7), at der kan forekomme tilfælde, hvor ubetinget frihedsstraf i andengangstilfælde vil være urimeligt henset til de omstændigheder, hvorunder kniven mv. har været medbragt. Det er derfor forudsat i forarbejderne, at der i sådanne tilfælde er mulighed for at nedlægge påstand om en bøde.

Hvis tiltalte tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, eller §§ 123, 216, 237, 244-246, 266 eller 288, og har begået andengangstilfældet under skærpende omstændigheder, jf. pkt. 5.5.4., skal anklagemyndigheden som udgangspunkt nedlægge påstand om, at tiltalte idømmes ubetinget fængsel i 50 dage. Det bemærkes herved, at forarbejderne ikke indeholder en nærmere angivelse af straffniveauet i denne situation, men det er Rigsadvokatens opfattelse, at der bør ske en skærpelse af straffen i forhold til de 40 dages fængsel, der som nævnt ovenfor er udgangspunktet i førstegangstilfælde under skærpende omstændigheder, hvor tiltalte tidligere er dømt for overtrædelse af straffelovens § 119 mv.

Tiltalte er tidligere idømt en frihedsstraf på 7 dages fængsel

Hvis den tiltalte tidligere er idømt en frihedsstraf på 7 dages fængsel for en førstegangsovertrædelse, er det forudsat i forarbejderne til lov nr. 376 af 27. april 2016, at straffen som udgangspunkt fastsættes til ubetinget fængsel i 14 dage ([L 107 af 27. januar 2016](#), de specielle bemærkninger til § 7).

Hvis betingelserne herfor er opfyldt, kan straffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Hvis der i førstegangstilfælde er idømt en frihedsstraf på 7 dages fængsel efter de tidligere gældende regler (lov nr. 500 af 17. juni 2008), forudsættes straffen efter de nugældende regler i andengangstilfælde fastsat til fængsel i 7 dage. En ubetinget fængselsstraf på 7 dage i et førstegangstilfælde efter reglerne i våbenloven fra 2008 vil således alene ”tælle” som en bødestraf, når andengangstilfældet kommer til pådømmelse.

Hvis tiltalte tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, eller §§ 123, 216, 237, 244-246, 266 eller 288, og har begået andengangstilfældet under skærpende omstændigheder, jf. pkt. 5.5.4., skal anklagemyndigheden efter Rigsadvokatens opfattelse som udgangspunkt nedlægge påstand om, at tiltalte idømmes ubetinget fængsel i 50 dage. Forarbejderne indeholder ikke en nærmere angivelse af straffniveauet i denne situation. Det er Rigsadvokatens opfattelse, at der bør ske en skærpelse af straffen i forhold til de 40 dages fængsel, der som nævnt ovenfor er udgangspunkt i førstegangstilfælde under skærpende omstændigheder, hvor tiltalte tidligere er dømt for overtrædelse af straffelovens § 119 mv.

Hvis betingelserne herfor er opfyldt, kan straffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Hvis der er forløbet 10 år eller mere efter, at den tidligere straf er udstået, endeligt eftergivet eller bortfaldet, og den nye strafbare handling blev begået, ophører gentagelsesvirkningen, jf. straffelovens § 84, stk. 3.

Tiltalte er tidligere idømt en frihedsstraf på 40 dages fængsel

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 376 af 29. april 2016 (L 107 af 27. januar 2016, de specielle bemærkninger til § 7), at hvis tiltalte tidligere er idømt 40 dages fængsel for en førstegangsovertrædelse, vil det være op til domstolene på baggrund af de konkrete forhold i den enkelte sag at beslutte, hvorledes straffen bør fastsættes. Det er dog forudsat, at der som udgangspunkt skal fastsættes en passende skærpet straf i forhold til de ovennævnte strafpositioner.

Anklagemyndigheden skal herefter efter Rigsadvokatens opfattelse som udgangspunkt nedlægge følgende påstande:

Hvis der i andengangstilfældet er tale om en overtrædelse af knivloven uden skærpende omstændigheder, skal anklagemyndigheden nedlægge påstand om, at tiltalte idømmes ubetinget fængsel i 20 dage. Dermed sker der en skærpelse i forhold til de 14-dages fængsel, som ellers ville være udgangspunktet (hvis den tiltalte ikke var tidligere straffet for overtrædelse af straffelovens § 119 mv., ville straffen i førstegangstilfældet med skærpende omstændigheder som udgangspunkt have været 7 dages fængsel, og straffen i et andengangstilfælde herefter 14 dages fængsel).

Hvis der i andengangstilfældet er tale om en overtrædelse af knivloven med skærpende omstændigheder, jf. pkt. 5.5.4., og tiltalte tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, eller §§ 123, 216, 237, 244-246, 266 eller 288, skal anklagemyndigheden nedlægge påstand om, at tiltalte idømmes ubetinget fængsel i 60 dage.

Hvis der er forløbet 10 år eller mere efter, at den tidligere straf er udstået, endeligt eftergivet eller bortfaldet, og den nye strafbare handling blev begået, ophører gentagelsesvirkningen, jf. straffelovens § 84, stk. 3.

3. gangstilfælde

I tredjegangstilfælde – det vil sige tilfælde, hvor gerningsmanden to gange tidligere er straffet for overtrædelse af den tidligere våbenlovs § 4, stk. 1, eller knivlovens § 1 – skal anklagemyndigheden som udgangspunkt nedlægge påstand om, at tiltalte idømmes ubetinget fængsel i 40 dage. Dette gælder både for lovovertrædere over og under 18 år.

Hvis betingelserne herfor er opfyldt, kan straffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 376 af 27. april 2016 (L 107 af 27. januar 2016, de specielle bemærkninger til § 7), at den nævnte straf på ubetinget fængsel på 40 dage forudsættes anvendt, når der er idømt frihedsstraf i andengangstilfældet uanset længden heraf.

Der vil i tredjegangstilfælde og derover kun i helt sjældne tilfælde kunne tænkes at foreligge sådanne særlig formildende omstændigheder, at udgangspunktet om frihedsstraf kan fraviges.

Hvis tiltalte tidligere er idømt en frihedsstraf på 40 dages fængsel eller derover for overtrædelse af den tidligere våbenlovs § 4, stk. 1, eller knivlovens § 1, skal anklagemyndigheden som udgangspunkt nedlægge påstand om en fængselsstraf på mere end 40 dages fængsel.

Der kan være tale om en række forskellige situationer, herunder kombinationer af tidligere straffe, og der kan derfor ikke angives et mere fast udgangspunkt for strafpåstanden. Anklagemyndigheden skal i den forbindelse lægge vægt på de konkrete omstændigheder ved overtrædelsen, herunder hvilken straf tiltalte tidligere er idømt, om tredjegangstilfældet er begået under skærpende omstændigheder, jf. pkt. 5.5.4., og om tiltalte tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, eller §§ 123, 216, 237, 244-246, 266 eller 288.

4. gangstilfælde og derover

Der er ikke i forarbejderne til lov nr. 376 af 27. april 2016 fastsat nærmere strafpositioner for fjerdegangstilfælde og derover.

Det fremgår i stedet af forarbejderne, at det i disse tilfælde vil være op til domstolene på baggrund af de konkrete forhold i den enkelte sag at beslutte, hvorledes straffen bør fastsættes. Det forudsættes dog, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner.

Der vil i tredjegangstilfælde og derover kun i helt sjældne tilfælde kunne tænkes at foreligge sådanne særligt formildende omstændigheder, at udgangspunktet om frihedsstraf kan fraviges.

5.5.4. Skærpende omstændigheder

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 376 af 27. april 2016 ([L 107 af 27. januar 2016](#), de almindelige bemærkninger til afsnit 2.2.3. og de specielle bemærkninger til § 7), at der i almindelighed kun vil foreligge skærpende omstændigheder, hvis en person bærer kniv på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter.

Dette vil i praksis først og fremmest omfatte tilfælde, hvor en person bærer kniv i aften- og nattetimerne i restaurationsmiljøet mv. Der vil dog også i andre tilfælde – f.eks. ved visse fodboldkampe, byfester og koncerter – kunne være en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter. Det er anført i forarbejderne, at der i den forbindelse må lægges vægt på, om medbragte knive ved den pågældende type af begivenhed erfaringsmæssigt bidrager til at skabe farlige situationer. Risikoen for tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter kan f.eks. også følge af uoverensstemmelser eller konflikt mellem bander, rockergrupper eller lignende, hvor to eller flere grupper af personer, der har en indbyrdes konflikt mødes, f.eks. i forbindelse med et retsmøde eller lignende. Det fremgår af Folketingets vedtagelse V 35 fra folketingssamling 2012-2013.

Udtrykket ”bærer” betyder, at der ikke vil foreligge skærpende omstændigheder, hvis overtrædelsen af knivforbuddet består i, at en person blot ”besidder” kniven, f.eks. fordi den pågældende kniv ligger i en bils bagagerum.

Hvis overtrædelsen begås under særligt skærpende omstændigheder, kan der eventuelt være grundlag for at anse overtrædelsen for omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 2. Der er ikke i forarbejderne fastsat nærmere om straffens udmåling men alene anført, at dette afhænger af de konkrete omstændigheder, f.eks. våbnets eller eksplosivstoffets farlighed, mængden af våben eller eksplosivstoffer, og hvilke forhold våbnet eller eksplosivstoffet opbevares under.

Om det nærmere anvendelsesområde for straffelovens § 192 a, stk. 2, henvises til pkt. 4.2.

5.5.5. Formildende omstændigheder

Hvis der foreligger formildende omstændigheder, kan straffen i medfør af de almindelige regler i straffeloven nedsættes eller bortfalde. Et eksempel herpå kan efter forarbejderne være tilfælde, hvor en person, der ikke er hjemmehørende i Danmark, og som uden kendskab til dansk lovgivning rejser ind i Danmark i besiddelse af en kniv, der ikke er lovlig efter dansk ret.

Et andet eksempel kan være, hvor ulovlig besiddelse af kniv konstateres ved en sådan persons udrejse af Danmark efter et kortere ophold her f.eks. som turist.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at der i tilfælde af mindre betydningsfulde overtrædelser, og såfremt omstændighederne, herunder den pågældendes betalingsmuligheder, taler herfor, kan være grundlag for at meddele den pågældende et tiltalefrafald, jf. bekendtgørelse nr. 302 af 2. marts 2016.

Der kan i øvrigt henvises til U2009.82Ø, hvor tiltalte, der anvendte kniv som et arbejdsredskab, under en erhvervsmæssig begrundet rejse til udlandet havde medbragt en foldekniv med en klingelængde på over 7 cm i sin håndbagage. Han blev fundet skyldig i overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1 (nu knivlovens § 1), men da det utvivlsomt skyldtes en forglemmelse, at han ikke havde anbragt kniven i sin kuffert, lod landsretten bødestraffen bortfalde i medfør af straffelovens § 83, 2. pkt.

Det følger herudover af den almindelige bestemmelse i straffelovens § 83, at straffen kan nedsættes under den foreskrevne strafferamme eller under i øvrigt formildende omstændigheder bortfalde, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold afgørende taler herfor.

Ved straffens fastsættelse kan det endvidere indgå som en formildende omstændighed, at gerningsmanden har handlet i undskyldelig uvidenhed om eller undskyldelig misforståelse af retsregler, der forbyder en handling, jf. straffelovens § 82, nr. 4.

5.5.6. Udvisning, jf. udlændingelovens § 22, stk. 1, nr. 8

Det fremgår af udlændingelovens § 22, stk. 1, nr. 8, at blandt andet en udlænding, som har haft lovligt ophold her i landet i mere end de sidste 9 år, kan udvises, hvis udlændingen for overtrædelse af våbenlovens § 10, stk. 2, eller § 43, stk. 4, jf. § 14, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 449 af 9. juni 2005 idømmes en ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter.

Henvisningen til våbenbekendtgørelsen svarer indtil den 30. juni 2016 til § 57, stk. 4, jf. § 16, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1248 af 30. oktober 2013, og med virkning fra den 1. juli 2016 til knivlovens § 2, stk. 1.

Der er ikke i forbindelse med vedtagelsen af knivloven foretaget ændringer i udlændingelovens § 22, stk. 1, nr. 8.

Efter det oplyste forventer Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, at der i den kommende folketingssamling vil blive fremsat lovforslag om ændring af udlændingelovens § 22, stk. 1, nr. 8, således at der i bestemmelsen henvises til knivlovens §§ 1-2 i stedet for bestemmelserne i våbenloven og våbenbekendtgørelsen, som er ophævet pr. 1. juli 2016.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at anklagemyndigheden – såfremt betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt – efter den 1. juli 2016 som hidtil skal nedlægge påstand om udvisning i medfør af reglerne i

udlændingelovens § 22, stk. 1, nr. 8, når der er tale om overtrædelse af knivlovens §§ 1-2. Anklagemyndigheden skal i den forbindelse henvise til, at bestemmelserne i knivloven svarer til de hidtidige bestemmelser i våbenlovens § 4, stk. 1, og § 16, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1248 af 30. oktober 2013.

5.6. Slag- og stødvåben

Forbuddet mod at erhverve, besidde, bære eller anvende slag- eller stødvåben, herunder knojern, totenschlægere, gummiknipler og lignende følger af våbenbekendtgørelsen § 16, stk. 1, nr. 1, jf. våbenlovens § 4, stk. 1, nr. 4 (tidligere § 4, stk. 2, nr. 6).

Slagvåben beregnet til jagt eller lystfiskeri, hvis de er udformet hertil, er dog undtaget forbuddet i medfør af våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3, 1. pkt.

Overtrædelse af våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 1, straffes i medfør af § 57, stk. 4, med bøde. Hvis den pågældende mere end én gang er dømt for overtrædelse af § 16, stk. 1, er straffen fængsel indtil 2 år, under særligt formildende omstændigheder dog bøde.

5.6.1. Besiddelse på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder

Besiddelse af slag- og stødvåben, herunder knojern, totenschlægere, gummiknipler og lignende på bopælen straffes i 1. gangstilfælde med bøde på 1.000 kr.

I 2. gangstilfælde straffes forholdet ligeledes med bøde på 1.000 kr.

I 3. gangstilfælde og mere er det i våbenbekendtgørelsens § 57, stk. 4, forudsat, at der idømmes frihedsstraf.

5.6.2. Besiddelse på offentligt tilgængelige steder

Offentligt tilgængelige steder omfatter også uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende samt biler.

Besiddelse af slag- og stødvåben, herunder knojern, totenschlægere, gummiknipler og lignende på offentlig tilgængelige steder straffes i 1. gangstilfælde med en bøde på 3.000 kr.

I 2. gangstilfælde straffes forholdet ligeledes med bøde på 3.000 kr.

I 3. gangstilfælde og mere er det i våbenbekendtgørelsens § 57, stk. 4, forudsat, at der idømmes frihedsstraf.

Fra retspraksis kan henvises til TfK 2009.499Ø, hvor en ustraffet tiltalt i sin bil blev fundet i besiddelse af en skarp patron og et baseballbat. Landsretten fandt under de konkrete omstændigheder, at baseballbattet kunne sidestilles med et slagvåben i medfør af våbenbekendtgørelsens § 14 (nu § 16), stk. 1, nr. 9. Straffen blev fastsat til en samlet bøde på 3.700 kr.

5.7. Konfiskation

Bestemmelser om konfiskation findes i straffelovens §§ 75-77 a. De almindelige betingelser for konfiskation af genstande fremgår af § 75, og en påstand om konfiskation skal omfatte våben, våbendele og ammunition, samt kniv og dolk mv.

I medfør af § 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 1297 af 18. november 2010 kan der i sager, hvor der ikke bliver spørgsmål om højere straf end bøde, vedtages udenretlig konfiskation af våben, ammunition, eksplosivstoffer og fyrværkeri, som sigtede ikke lovligt er i besiddelse af, samt knive og dolke, som sigtede bærer ulovligt efter våbenlovens § 4, stk. 1. Indbringes bødesagen for retten, kan der være anledning til på ny at nedlægge påstand om konfiskation, uanset om sagens person tidligere har underskrevet en konfiskationsblanket.

6. Efter dom

6.1. Varetægtsfængsling efter dom retsplejelovens § 769, stk. 2

Idømmes en person mere end 30 dages fængsel og har pågældende tilknytning til rocker- eller bande grupper, må det vurderes, om der er grundlag for varetægtsfængsling efter dom af hensyn til retshåndhævelsen i medfør af retsplejelovens § 769, stk. 2. Der skal foreligge et gensidigt opgør mellem den pågældende gruppe og andre grupper, hvor der som led i opgøret er anvendt skydevåben eller anvendt andre våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, eller der er begået brandstiftelse omfattet af straffelovens § 180. Det er ikke derimod ikke en betingelse, at det pådømte forhold har forbindelse til det voldelige opgør.

6.2. Indberetning af domme eller andre oplysninger

6.2.1. Langvarige varetægtsfængslinger

Hvis der undervejs i sagen har været iværksat varetægtsfængsling i mere end 3 måneder forud for dom i 1. instans, skal der ske indberetning af sagen fra henholdsvis politidirektøren til statsadvokaten, og fra statsadvokaten til Rigsadvokaten, jf. rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om [Langvarige varetægtsfængslinger](#).

6.2.2. Isolationsfængslinger

Hvis der undervejs i sagen har været iværksat varetægtsfængsling i isolation, skal der ske indberetning af sagen fra henholdsvis politidirektøren til statsadvokaten, og fra statsadvokaten til Rigsadvokaten, jf. rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om [Varetægtsfængsling i isolation](#).

6.2.3. Indberetning af sagsbehandlingstid

Politidirektørerne skal foretage årlige indberetninger om sagsbehandlingstiden i sager om ulovlig besiddelse af skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder til statsadvokaterne.

Statsadvokaterne skal herefter foretage indberetning til Rigsadvokaten, jf. rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Vold, voldtægt og våben – Målsætning for sagsbehandlingstider for vold, voldtægt og våben og indberetning herom til Rigsadvokaten.

7. Love og forarbejder

- Lov nr. 376 af 27. april 2016 om knive og blankvåben mv. (knivloven) (L 107 af 27. januar 2016).
- Bekendtgørelse af lov om våben og eksplosivstoffer nr. 1005 af 22. oktober 2012 (våbenloven).

Relevante ændringslove og forarbejder

- Lov nr. 733 af 25. juni 2014 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, lov om våben og eksplosivstoffer, lov om politiets virksomhed og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (L 112 af 15. januar 2014).
- Lov nr. 1623 af 26. december 2013 om ændring af lov om våben og eksplosivstoffer (L 9 af 2. oktober 2013).
- Lov nr. 431 af 1. maj 2013 om ændring af lov om våben og eksplosivstoffer og straffeloven (udførelse af skydevåben mv. til civil brug til lande uden for EU, lempelse af kontrolordningen for visse hardball- og paintballvåben mv.) (L 140 af 6. februar 2013).
- Lov nr. 274 af 27. marts 2012 om ændring af våbenloven (straf for overtrædelse af knivforbuddet) (L 61 af 21. december 2011).
- Lov nr. 538 af 26. maj 2010 om ændring af lov om våben og eksplosivstoffer og straffeloven (udførelse af skydevåben mv. til civil brug til lande uden for EU, lempelse af kontrolordningen for visse hardball- og paintballvåben mv.) (L 147 af 25. februar 2010).
- Lov nr. 501 af 12. juni 2009 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf mv. og forvaltningsloven (styrket indsats mod bandekriminalitet mv.) (L 211 af 29. april 2009).
- Lov nr. 500 af 17. juni 2008 Lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (stærkelse af indsatsen mod ulovlige skydevåben og knive på offentligt tilgængelige steder) (L 171 af 28. marts 2008).
- Lov nr. 503 af 7. juni 2006 om ændring af våbenloven, straffeloven og krigsmaterielloven (masseødelæggelsesvåben mv.) (L 130 af 25. januar 2006).
- Lov nr. 555 af 24. juni 2005 om ændring af våbenloven (våbenformidling mv.) (L 133 af 30. marts 2005).
- Lov nr. 217 af 31. marts 2004 om ændring af våbenloven (forbud mod at bære kniv mv. samt skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse af kniv mv.) (L 97 af 26. november 2003).
- Lov nr. 363 af 2. juni 1999 om ændring af lov om våben og eksplosivstoffer (L 130 af 3. december 1998).

- Lov nr. 411 af 10. juni 1997 om ændring af straffeloven, retsplejeloven og våbenloven (styrkelse af politiets muligheder for at efterforske alvorlig kriminalitet, konfiskation, øget vidnebeskyttelse og skærpelse af straffen for våbenbesiddelse mv.) (L 98 af 28. november 1996).
- Lov nr. 861 af 23. december 1987 om ændring af våbenloven (knive, slangebøsser mv.) (L 92 af 18. november 1987).

Bekendtgørelser og cirkulærer

- Bekendtgørelse om våben og ammunition mv. nr. 1248 af 30. oktober 2013 (våbenbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om våben og ammunition mv. nr. 997 af 19. oktober 2009 (våbenbekendtgørelsen).
- Cirkulære nr. 9325 af 27. juni 2013 om våben og ammunition mv.
- Cirkulære nr. 9024 af 15. januar 2013 om våben og ammunition mv.